БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 134
15 АВГУСТ ЯКШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига (1-нчи бет).

Партия пропагандасини юксак даражага кўтарайлик (1-нчи бет).

Социалистик Тошкент гуллаб-яшнамоқда. Х. Юсупова. — Шарқдаги маш'ал **Т. Паршин.** — Революцион Тошкент. **Ғафур Ғулом.** — Тошкент. **Ш. Шоисломов.** — Районимизнинг истиқболи порлоқ. Четэл мамлакатлари вакилларининг Тошкент тўғрисида айтганлари. **П. Репин.** — Пойтахтимиз кўрки. **Ях'ё Ғуломов.** — Яшнаётган шаҳар. **Н. Юсупов, М. Ғозиев** — Юксалиш. **Ш. Кузанбоев.** — Партия, ҳукуматимизга раҳмат! (2 ва 3-нчи бетлар).

Дала ишлари сур'атини кучайтириб, августда ғўза парваришини сифатли ўтказайлик (4-нчи бет).

Совет Армияси томонидан Руминиянинг озод қилинишига 10 йил тўлиши шарафига (4-нчи бет).

Халқ вакилларининг бутун Хитой мажлисини чақиришга тайёрлик кўрилмоқда (4-нчи бет).

Венгрияда ватанпарварлик халқ фронти тузишга тайёргарлик (4-нчи бет).

Голландия — Индонезия иттифоқи тугатилди (4-нчи бет).

Цейлон Ташқи ишлар министрлигининг баёноти (4-нчи бет).

Ишлабчиқариш илғорларининг бой тажрибаларини кенг оммалаштирайлик

Областимиз меҳнаткашлари барча совет кишилари блан бир қаторда коммунистик партия раҳбарлигида халқ хўжалигининг барча тармоқларида янгидан-янги ғалабаларга эришмоқдалар. Социалистик саноат ва қишлоқ хўжалиги тез сур'атлар блан ривожланмоқда. Меҳнаткашларнинг моддий ва маданий фаровонлиги тобора яхшиланмоқда.

Газетамизнинг кечаги сонида э'лон қилинган Тошкент область ва Тошкент шаҳар статистика бошқармасининг «Тошкент область ва Тошкент шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1954 йилнинг биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида»ги ахборотида келтирилган факт ва рақамлар область меҳнаткашларининг мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда ва бешинчи бешйиллик планнинг муваффақият блан бажарилишида муносиб ҳисса қўшаётганликларини ёрқин ифодалаб беради.

Тошкент область саноат корхоналарида 1954 йилнинг биринчи ярмида ялпи маҳсулот ишлабчиқариш плани 104 процент бажарилди. Шу муддатда саноат ишлабчиқарган маҳсулотнинг миқдори 1953 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 14 процент кўпайди. Оҳангарон цемент заводи, 4-нчи ғишт заводлари бошқармаси, Тошкент пахта тозалаш заводи, Қўрғонча жут-каноп заводи, Тошкент 2-нчи пойафзал, стилька-картон, пайпоқ-трикотаж фабрикалари, Тошкент ва Янгийўл консерва заводлари, шунингдек бошқа кўпгина илғор корхоналарнинг коллективлари ярим йиллик ишлабчиқариш давлат планларини анча ошириб бажардилар ва пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлабчиқардилар.

Илғор корхоналарнинг коллективлари бу ғалабаларга социалистик қурилишнинг синалган методи — социалистик мусобақани кенг ривожлантириб, йил бошидан бир ме'ёрда ишлаганликлари туфайли эришдилар. Социалистик мусобақа процессида ишлабчиқариш техникасини пухта эгаллаган ва бу техникани такомиллаштираётган кўплаб новатор-рационализаторлар ва неча минглаб илғор ишчилар армияси етишиб чиқди. МПС заводининг Колесов методи блан ишлаётган Валиков, Муслимов каби илғор токарьлари, Нурия Махсумова (Тошкент Сталин номли тўқимачилик комбинати), Н. Никулин, Мархлевский («Автотрактородеталь» заводи) каби кўп станокчилар, Бекобод металлургия заводининг тезкор пўлат эритувчилари — Нуриддинов, Убайдуллаев, Бадалов, Ярудин ўртоқлар, «Чирчиксельмаш» заводининг донгдор пармаловчиси Рустам Зоҳидов, Чирчиқ электрохимия комбинатининг отоқли новатори Анна Маслова ва бошқалар шулар жумласидандир.

Областимиз саноат корхоналарида етишиб чиқаётган илғор ишчилар армияси кекса ишчилар, мастерлар, инженер-техник ходимлар ва фан арбоблари блан ҳамкорликда ишлабчиқариш техникасини тобора такомиллаштирмоқдалар, ўзларининг рационализаторлик-ихтиро'чилик таклифларини амалга ошириб давлатга миллион сўмлаб фойда келтирмоқдалар.

Илғор ишчиларнинг бой тажрибалари кенг оммалаштирилаётган саноат корхоналарининг ходимлари ишлабчиқариш резервларидан, мавжуд механизмларнинг қувватидан унумли фойдаланиб, меҳнат унумини оширишда, маҳсулотнинг сифатини яхшилашда, таннархини камайтиришда самарали натижаларга эришмоқдалар.

Тошкент аравасозлик заводи ўтган йили давлат планини бажармади. Заводнинг хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари янги йилга кириш олдидан ўтган йил йўл қўйилган камчиликларни, айрим цехларнинг қолоқлик сабабларини ва илғор цехлар ҳамда айрим илғор ишчиларнинг иш тажрибаларини пухта ўрганиб чиқдилар. Қолоқлик сабаблари, илғорларнинг иш методлари ишчилар ўртасида кенг муҳокама қилинди. Партия ва касаба союз ташкилотининг мажлисларида, ишлабчиқариш кенгашларида ишлабчиқаришдаги барча имкониятлар ва резервлар ҳисобга олиниб, заводнинг йил бошидан бир ме'ёрда ишлашини та'минлайдиган тадбирлар белгиланди.

Оғир меҳнат талаб қиладиган иш процесслари механизациялаштирилди, техникани пухта ўрганиш ва илғор иш методларини оммалаштириш учун 13 турли техника курслари ва илғорлар мактаби ташкил қилинди. Бу мактабларда мунтазам ўтказилиб турилган машғулотлар ишчиларнинг малакасини оширишга катта ёрдам берди. Завод коллективи илғор ишчилар ва новаторларнинг рационализаторлик таклифларини ишлабчиқаришда жорий қилишга алоҳида э'тибор берди. Цехларда асбоб-ускуналар техника циклига мувофиқ ихчам жойлаштирилди. Шу ва шу каби бошқа тадбирлар мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиш имкониятини берди. Энг муҳими шундаки, илғор ишчиларнинг ташаббуси блан корхонада ишлабчиқаришни ҳаракатлантирувчи, қолоқларни илғорлар қаторига етакловчи чинакам социалистик мусобақа ташкил этилди. Завод партия ташкилоти коммунистларнинг авангардлик ролини ошириб, ишчилар ўртасида агитация ва пропаганда ишларини кучайтирди.

Бу кўрилган тадбирлар ва коллективнинг социалистик мусобақа асосида йил бошидан бир ме'ёрда ишлаши 1954 йилнинг биринчи ярмида яхши натижа берди. Завод ўтган йили давлат планини 90 процент бажарган бўлса, 1954 йилнинг биринчи ярмида ишлабчиқариш планини 123 процент бажарди ва пландан ташқари кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарди. Заводнинг ўз Ватанига содиқ бўлган коллективи ҳозир 8 ойлик планни бажариб, 9-нчи ой ҳисобига ишламоқда.

Давлат планларини доимо тўла ва ошириб бажариб келаётган илғор саноат корхоналари блан бир қаторда ойдан-ойга ишлабчиқариш планларини бажармаётган корхоналар анчагина бор. Далварзин пахта тозалаш заводи, Юқоричирчиқ жут-каноп заводи, Чирчиқ тикув фабрикаси, Оҳангарон гўшт комбинати каби корхоналар шулар жумласидандир.

Бу каби қолоқ корхоналарда планнинг бажарилмаслик сабабларидан бири — областьдаги илғор корхоналарнинг иш тажрибаларидан фойдаланиб, ўз ишларини қайта қуришга, корхонадаги илғор ишчиларнинг бой тажрибаларини оммалаштиришга э'тибор бермасликдадир. Областьдаги айрим корхоналарда новаторларнинг меҳнат унумини оширишга, маҳсулотнинг сифатини яхшилашга қаратилган новаторлик таклифларини ўрганиш ва уни ишлабчиқаришга жорий қилишга бюрократларча қараш ҳоллари ҳам рўй бермоқда. Айрим корхоналарнинг партия ва касаба союз ташкилотлари ишчилар оммасининг ташаббусига бошчилик қилмаётирлар. Социалистик мусобақанинг қудратли кучига етарли баҳо бермайдилар. Корхонада э'тирочилик ишларига аҳамият берилмаслиги натижасида кўпгина рационализаторлик таклифлари ишлабчиқаришга жорий қилинмаётир. «Чирчиксельмаш» заводининг инженери ўртоқ Тарасов деталларни центробеж усулида қуйишни таклиф қилди. Бу таклиф меҳнат унумини оширишга, маҳсулотнинг сифатини яхшилашга, бракни камайтиришга қаратилган эди. Лекин корхона раҳбарлари бу таклифни амалга оширишга э'тибор бермадиларгина эмас, ҳатто унга тўсқинлик қилдилар. Ўртоқ Тарасов ўз таклифини икки йил сарсон бўлгандан кейингина амалга оширди. Бундай аҳволлар областимиздаги бошқа корхоналарда ҳам тез-тез учраб туради.

Корхона партия ташкилотлари ишчиларнинг сиёсий савиясини, техника малакасини ошириш учун корхоналарда оммавий-сиёсий ишларни, техника ўқувини тубдан яхшилашлари лозим.

Маҳаллий партия, совет ташкилотлари айниқса орқада қолаётган, ишлабчиқариш планларини бажармай келаётган корхонларга яқиндан ёрдам беришлари, бу корхоналарнинг партия ва касаба союз ташкилотларини мустаҳкамлашлари, ишлабчиқаришни малакали кадрлар блан та'минлашлари лозим.

Ишлабчиқаришдаги мавжуд резервлардан, механизмлардан унумли фойдаланишга, меҳнат унумини оширишга, маҳсулот таннархини камайтиришга қаратилган барча ташаббусларни кенг оммалаштириш, ҳарбир корхонада новаторлик, э'тирочилик ҳаракатини кучайтириш хўжалик раҳбарлари, партия, касаба союз ташкилотларининг муқаддас бурчидир.

Партия ва хўжалик ташкилотлари ишчилар оммасининг ижодий ташаббусини хартомонлама ривожлантиришлари, давлат планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг ривожлантиришлари, ишлабчиқариш новаторларининг активлигини ошириш ва уларнинг бой тажрибаларини кенг оммалаштиришлари лозим.

Илғорларга кўчма Қизил байроқ берилди

Область ижроия комитети ва область партия комитети картошка ва сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан колхозлар ва районлар ўртасидаги социалистик мусобақа шартларининг 1 августдан 10 августгача бўлган даврдаги бажарилишини текшириб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Область ижроия комитети ва ЎзКП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районига** (район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Не'матов,** район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мажидов,** МТС директори ўртоқ **Мирсоатов,** бош агрономи ўртоқ **Сайдалиев**) берилсин. Бу район августнинг биринчи 10 кунлигида дала ишларини қуйидагича бажарган: картошка чопиғи 18,5 процент, культивация 107 процент, суғориш 89 процент, сабзавот экинларини культивация қилиш 72,5 процент, суғориш 83, озиқлантириш 82,2 процент қилиб адо этилган. Давлатга етказиб бериш йиллик планининг 3,5 проценти миқдорида сабзавот етказиб берилган ва ихтиёрий равишда сабзавот сотиш кенг йўлга қўйилган.

Область ижроия комитети ва ЎзКП область комитетининг кўчма Қизил байроғи Калинин районидаги **Ворошилов номли** колхозга (раиси ўртоқ **Абдуллаев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Қодирхўжаев,** давлат агрономи ўртоқ **Безверхов**), Қорасув районидаги **Жданов** номли колхозга (колхоз раиси ўртоқ **Камолов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Алиматова,** давлат агрономи ўртоқ **Муҳиддинов**), Тошкент район, Эркин қишлоқ советидаги **Сталин номли** колхозга (колхоз раиси ўртоқ **Пўлатов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Зиёев,** давлат агрономи ўртоқ **Абдувалиев**) берилсин. Бу колхозлар сабзавот ва боғдорчилик экинларини ҳамда картошкани парвариш қилишда энг яхши кўрсаткичларга эришганлар ва ҳосилни йиғиб-териб олишда юқори иш унумига эга бўлганлар. Шунингдек, бу колхозлар давлатга сабзавот топшириш мажбуриятларини муваффақиятли бажарганлар ҳамда августнинг биринчи 10 кунлигида махсулот сотишни анча яхшилаганлар.

Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига

ИЛЬИЧ НОМЛИ ЗАВОД КОЛЛЕКТИВИНИНГ МАЖБУРИЯТИ

Ильич номли завод ишчи ва инженер-техник ходимлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, Ўзбекистоннинг 30 йиллик юбилейи шарафига қуйидаги янги оширилган мажбуриятни оладилар:

1. август ойи ишлабчиқариш планини Бутуниттифоқ шахтёрлар куни — 28 августгача бажариш;

2. қишлоқ хўжалик машиналари ва сув хўжалиги учун қўшимча қисмлар ишлаб чиқариш йиллик планини август ойида тўла бажариб, йил охиригача пландан ташқари 400 минг сўмлик қўшимча маҳсулот бериш;

3. кровать ишлаб чиқаришни тўла-тўкис ўзлаштириб, август ойида 300 дона кровать тайёрлаш;

4. учинчи квартал планини ҳамма кўрсаткичлар бўйича 105 процентга етказиб адо этиш;

5. йиллик ишлабчиқариш планини 15 декабрьгача бажариш ва йил охиригача бирнеча юз минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш. Мажбурият завод коллективининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

ДАРАБУТҚЎРҒОН (Тожикистон ССР). Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт ишлари комитети ҳамда Округ Офицерлар Уйи томонидан ташкил этилган Памир экспедициясининг етти қатнашчиси Петр Карпов ва Эдуард Нагел раҳбарлиги остида Заалай тоғининг ғарбий қисмида 5500 метр баландликдаги Свердлов чўққисига чиқдилар. Альпинист Икром Назаров республиканинг 30 йиллиги шарафига чўққи устига Ўзбекистон Давлат байроғини ўрнатди. Тоғ чўққисига чиқиш натижасида спортчилардан Нарышкин, Нагел ва Карповлар альпинизм мастери нормативини бажардилар.

Альпинистларнинг Валентин Ковалев раҳбарлигидаги бошқа бир группаси баландлиги 5 минг метрдан ортиқ бўлган учта тоғ чўққисига чиқиб, мастерлик нормасини бажарди.

(ЎзТАГ).

АГРОТЕХНИКАНИНГ ПРОГРЕССИВ УСУЛЛАРИНИ ҚЎЛЛАНИШ САМАРАЛАРИ

КРЕСТЬЯНСКОЕ, (ЎзТАГ). Гулистон районидаги Фрунзе номли қишлоқ хўжалик артелида бу йил 200 гектарлик массивда ғўза қатор ораларининг узунасига ва кўндалангига ишлаш усули биринчи марта қўлланилди. М. Шойбеков, Р. Бекбўтаев ва А. Ўсаровлар бошлиқ далачилик бригадаларининг шу прогрессив усул қўлланилаётган участкаларида ғўзалар оддий массивлардаги ғўзаларга қараганда яхшироқ ривожланмоқда.

Фрунзе номли колхоз а'золари ғўзани парвариш қилишнинг янги усули иқтисодий жиҳатдан катта натижа берганлигига амалда ишондилар.

Дастлабки ма'лумотларга кўра, колхоз пахтакорлари агротехниканинг прогрессив усулларини қўлланиш туфайли ҳозирдаёқ қарийб 10 минг меҳнат куни тежадилар.

ИХТИСОСЛИ ШОФЕРЛАР

Олмалиқ шаҳаридаги ўқиш комбинати тресты ҳузурида ташкил этилган учойлик шофёрлар тайёрлаш курсини 50 киши тамомлади.

Курсда ўтилган программа юзасидан ўтказилган имтиҳон яхши натижалар берди. Курс тингловчиларининг ҳаммасига 3-нчи класс шофёри ҳуқуқи берилди.

Н. ГОРОДНИЧЕНКО.

СЕНТЯБРЬ ОЙИ ҲИСОБИГА ИШЛАЁТГАН ЗАВОД

Тошкентдаги «Шарикоподшипник» заводининг илғор коллективи меҳнатни яхши ташкил қилиш, ишлаб чиқаришга ихтиро'чилик ва рационализаторлик таклифларини кенг татбиқ қилиш натижасида катта ютуқларга эришмоқда. Заводнинг ишчи ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари 8 ойлик ишлабчиқариш топшириғини 1 августдаёқ ялпи маҳсулот бўйича 109,9 ва товар маҳсулот бўйича 103,8 процент бажариб, давлатга пландан ташқари 160 минг сўмлик қўшимча маҳсулот бердилар. Шу кунларда улар сентябрь ойининг иккинчи декадаси ҳисобига ишламоқдалар.

Бундай муваффақиятларга эришишда рационализаторлик таклифларини ва илғор иш методларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш ҳамда машиналарнинг ишсиз туриш вақтини камайтириш учун олиб борилган кураш катта аҳамиятга эга бўлди. Фақат мастер К. Азаров ва автомат-токарьлик цехининг бошлиғи М. Чернишев ўртоқларнинг киритган рационализаторлик таклифларининг ўзиёқ 50 минг сўмлик маблағ тежаш имкониятини берди. Смена ва цех бошлиқларининг меҳнатни ташкил қилишга э'тиборни кучайтиришлари натижасида станокларнинг ишсиз туриш ҳоллари ўтган йилдагига нисбатан 13 процент камайтирилди. Бу эса меҳнат унумини 5 процент оширишга имкон берди.

Айниқса реставрация цехи (бошлиғи ўртоқ Эшмуродов) коллективи фидокорона меҳнат қилиб юқори кўрсаткичларга эришди — 8 ойлик планни муддатидан бир ой олдин 135 процент қилиб адо этди. Пландан ташқари подшипниклар учун 2000 дона қўшимча комплект детал ишлаб берилди. Бу цехнинг илғор ишчиларидан Собира Шохобиддинова, В. Снимщиков ва Л. Красиков ўртоқлар системали равишда кундалик нормаларини 180 — 200 процентга етказиб бажармоқдалар.

Шунингдек. Қизил байроқли пардозлаш цехи (бошлиғи ўртоқ Г. Матвеенко), автомат-токарьлик цехи (бошлиғи ўртоқ М. Чернишов), йиғув цехи (бошлиғи ўртоқ Н. Кузмин) коллективлари ҳам завод томонидан давлат планини ҳамма кўрсаткичлар бўйича муддатидан 1 ой олдин бажарилишида катта ҳисса қўшдилар. Бу цехларда ишловчи Зина Каримова, Мария Кузнячкина, М. Карпенко, Ҳ. Зокирова. Т. Маликова, Ш. Муродова сингари ўнлаб илғор хотин-қизлар кўп вақтдан бери смена топшириқларини 1,5—2 ҳисса ошириб бажармоқдалар.

Завод коллективи социалистик мусобақани қизитиб юбориб, қўлга киритилган ютуқларни янада янги муваффақиятлар блан мустаҳкамлаш ва республикамизнинг 30 йиллик юбилейини меҳнат соҳасида муносиб совғалар блан кутиб олиш учун зўр ғайрат қилмоқда.

Қ. ҲИКМАТОВ.

Мусобақада ғолиб чиқдилар

Чирчиқ ГЭС тизмаларининг энергетиклари фидокорона меҳнат қилиб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида биринчи ўринни эгалладилар,ҳамда ВЦСПС ва Электр саноати министрлигининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. ГЭС тизмалари коллективи давлат 7 ойлик топшириғини муддатидан анча илгари бажариб, пландан ташқари 7 миллион киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқардилар.

Электр станция ишчи ва инженер-техник ходимлари ўртасида рационализаторлик ва ихтирочилик учун кураш қизғин тус олган. Шу йилнинг 7 ойи ичида 70 га яқин рационализаторлик таклифлари тушди. Уларнинг кўпчилиги амалга оширилиши туфайли агрегатларнинг иши анча яхшиланди, бирнеча минг сўмлик маблағ иқтисод қилинди.

ГЭС тизмалари бошқармаси илғор иш методларини ўрганиш ва оммалаштириш ишига зўр э'тибор бермоқда. Яқинда бир группа Чирчиқ энергетиклари Фарҳод ГЭСига бориб, у ердан кўпгина янгиликларни ўрганиб келдилар. Улардан Королев ва Яшчиков каби механиклар 4—5 тадан техника янгиликларини ишлабчиқаришга татбиқ этдилар. Бундан бирнеча кун илгари Чирчиқ энергетикларининг яна бир группаси илғор иш методларини ўрганиш мақсадида Ленинград шаҳридаги «Электросила» заводи ва бошқа электр саноати корхоналарига жўнаб кетдилар. Булар орасида илғор энергетиклардан механик Королёв, план бўлимининг бошлиғи Шильде, ишчилардан Нужная ва Юсупов ўртоқлар бор.

Чирчиқ энергетиклари республикамизнинг 30 йиллик юбилейини янада янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар.

И. САТТОРОВ.

Тошкент экскаватор заводининг пардозловчиси **Алексей Асташев** Ўзбекистон ССР 30 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб кунлик топшириқни 350 процентдан бажармоқда. **Суратда: А. Асташев** иш устида.

А. Палехов фотоси.

МАШИНАСОЗЛАРНИНГ МЕҲНАТ ҒАЙРАТИ

Шу кунларда «Ташсельмаш» заводининг барча цехларида ишчи ва инженер-техник ходимларнинг йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Бунда завод ишчи ва хизматчилари Ўзбекистон ССР нинг шонли юбилей шарафига ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

Тайёрлаш ва темирчилик-пресслаш цехи илғорларининг, смена нормасини коллектив равишда 120 — 130 процент бажарайлик, деган ташаббускорлик чақириғи ишчилар томонидан қувватланди. 15-нчи цех токари ўртоқ Заварин металлни тезкорлик методи блан қирқиб, смена топшириғини иккиярим-уч ҳисса ошириб бажараётир. Пардозловчи Хренова, рандаловчи Эмурлаев ва токарь Финогенов ўртоқлар ҳам системали равишда кундалик нормаларини бирярим-икки ҳисса ошириб адо этмоқдалар.

Бу илғорлардан намуна олган бошқа ишчилар ҳам республика пахтакорларига кўплаб пахта териш машиналари ва кўрак тозалаш машиналари етказиб бериш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. ЗАБРОВСКИЙ.

Электр қувватини тежаш бўйича саноат корхоналари мусобақасининг якунлари

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари совети республика корхоналарининг электр қувватини тежаб-тергаб сарфлаш ва қувватларнинг коэффициентини ошириш бўйича олиб борган социалистик мусобақасининг 1954 йил иккинчи кварталидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи пул мукофоти Фарғона тўқимачилик комбинати коллективига берилди. Бу корхона иккинчи кварталда 113 минг киловатт-соат электр қуввати тежаган ва электротехника ускуналаридан фойдаланишни анча яхшилаган.

ҚУРУВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Оҳангарон шаҳар қурилиш трестининг коллективи шу кунларда Ўзбекистоннинг 30 йиллик юбилейи шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбориб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Айниқса уч йил мобайнида 30 дан ортиқ ғишт терувчи мутахассис етиштирган Мамадали Не'матжонов бригадаси а'золари москвали илғор қурувчилар методи бўйича ишлаб, кундалик нормаларини икки ҳиссадан ошириб бажараётирлар.

Ўзаро мусобақалашаётган М. Урусов бошлиқ дурадгорлик, И. Гусеев бошлиқ бетон қуйиш ва А. Андреев бошлиқ сувоқчилар бригадалари ҳам кундалик топшириқни а'ло сифатда ошириб адо этмоқдалар.

Трест қурувчилари республика 30 йиллиги кунигача болалар боғчаси ва ясли, уй-жойлар, мухташам маданият саройи, иккита мактабни қуриб битказиш ва фойдаланишга топшириш учун астойдил курашмоқдалар.

Ф. ПЕТРОВ.

Янги қурилишлар учун

Чирчиқдаги «Электрощит» заводининг коллективи Ватанимизнинг турли область ва шаҳарларида қурилаётган электростанцияларга юқори сифатли электр ускуналари етказиб бериш блан муносиб ҳисса қўшмоқда.

Завод коллективи кейинги ойда Каховка гидроэлектростанциясининг қурилишига 50 комплект электр ускуналари жўнатди.

Р. АМИНОВ.

Партия пропагандасини юксак даражага кўтарайлик

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум «Партия маорифи шохобчаларида 1953 — 1954 ўқув йилининг якунлари ва янги ўқиш йилидаги вазифалар тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Арнаутов доклад қилди.

Докладчи та'кидладики, шаҳар ва район партия комитетлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари КПСС XIX с'езди ва партия Марказий Комитетининг пропаганда масалаларига оид қарорларини бажариш учун курашиб, партия маорифи ишлари блан яхшироқ шуғулланабошладилар, тўгараклар ва сиёсий мактабларнинг ишига яқиндан раҳбарлик қилабошладилар. Пропагандист кадрларнинг состави ва улар блан ишлаш яхшиланди. Бу эса сиёсий машғулотларнинг ғоявий-назарий савиясининг ошувига, партия пропагандасини коммунистик қурилишнинг амалий вазифалари блан боғлаб олиб боришга ёрдам бермоқда.

Броқ пленумда та'кидлаб ўтилишича, пойтахтда партия маорифи ишларининг мазмуни ва ташкил этилиши масаласида катта камчиликлар бор. 1953/54 ўқув йилида қатор партия ташкилотлари ихтиёрийлик принципини бузиб, коммунист ва партиясизларни юзаки равишда маорифга жалб қилиш масаласига [illegible] бўлдилар. Бу айниқса «Ўзбексельмаш», Тошкент медицина институти, Қишлоқ хўжалик министрлиги ва бошқа корхона ҳамда муассаса партия ташкилотларида юз берди. Кўпгина тўгарак ва сиёсий мактабларда машғулотлар паст савияда ўтди, материаллар ҳаёт блан боғланмаган ҳолда ўтказилди, бунинг натижасида тингловчилар темаларни муҳокама қилишда қатнашмадилар. Бу фактлар пропагандист кадрлар тайёрлашга ва уларнинг ишларини контроль қилишга кўпгина партия ташкилотлари аҳамият бермаётганликларини, район партия комитетлари эса пропагандистларга назарий-методик ёрдам кўрсатмаётганликларини та'кидлайди.

Шунингдек марксизм-ленинизм назариясини мустақил ўрганучиларга яхши ёрдам берилмади, улар учун назарий семинарлар ўз вақтида ўтказиб турилмади.

Шаҳар ва район партия комитетининг кутубхоналари пропагандистларга катта ёрдам бериб келмоқда, лекин кутубхоналар лекция пропагандасини кучайтириш, лекторлар составини яхшилаш, лекцияларнинг тематикасини кенгайтириш йўлида бор имкониятлардан фойдаланмаётирлар. Ба'зи лекторлар Дьяченко ва Каякин ўртоқлар) ўтиладиган тема юзасидан пухта тайёргарлик кўрмасдан, лекцияни юзаки ўқийдилар.

Пленум марксизм-ленинизм кечки университетининг ишида юз бераётган камчиликлар ҳам очиб ташланди.

Докладчи шаҳар ва район партия комитетлари ва бошланғич ташкилотларнинг секретарьлари комсомол маорифи шохобчасининг иши блан кам қизиқаётганликларини ва уларнинг ишига тегишли ёрдам бермаётганликларини та'кидлади.

Докладчи янги ўқув йилида ўтган йил хатоларига йўл қўймаслик учун тадбирлар белгиланганлигини айтди. Жумладан, пропагандистларнинг бир ойлик курси ўтказилди, бунда 350 киши ўқиди. Кўпгина партия ташкилотлари пропагандист кадрлар танлаш, тингловчиларни жалб этиш масаласига киришдилар.

Броқ ба'зи партия ташкилотлари, жумладан Куйбышев, Ленин район партия комитетлари ўқув йилига тайёргарлик ишларини қизитиб юборган эмаслар. Тўқимачилик комбинати, корбарунд заводи, «Таштекстильмаш» ва бошқа катта корхоналарнинг партия ташкилотлари коммунистлар блан суҳбатлашиш, пропагандистлар танлаш ишини кечиктирмоқдалар.

Коммунистларнинг сиёсий савиясини ошириш масаласига бунчалик бепарволик блан қарашга сра йўл қўйиб бўлмайди. Партия маорифи шохобчаларига тингловчилар жалб этиш ва мустақил ўрганучиларни ҳисобга олиш ишларига ҳозирданоқ киришиш керак.

Пропагандистларга назарий ва методик жиҳатдан ёрдам беришга алоҳида э'тибор бериш лозим.

Партия ташкилотлари комсомол маорифи ишларига алоҳида э'тибор беришлари, уларга пропагандистлар танлашда ёрдам беришлари лозим. Шунингдек атеистик пропагандани кучайтиришга, соғлом турмуш учун курашни кучайтиришга, безорилик, ичкиликбозлик ва ўтмишнинг сарқитларига қарши пропаганда ишларини қизитишга алоҳида э'тибор бериш зарур.

Музокарада сўзга чиққан Марказий район партия комитетининг секретари ўртоқ Шкуратов марксизм-ленинизмни мустақил ўқучи коммунистларнинг ўз устида ишлашига партия ташкилотларининг контроль қилиш методлари ва формалари тўғрисида сўзлади. Партия ташкилотлари коммунистларнинг ўқиган нарсаларигагина кизиқиб қолмай, балки олган назарий билимларини амалий ишга татбиқ қилишлари блан ҳам қизиқишлари лозим.

Ленин район партия комитетининг секретари ўртоқ Черников, Москва район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Шамсиддинов шаҳар комсомол комитетининг секретари ўртоқ Абдунабиев ва бошқалар ҳам музокарага чиқиб сўзладилар.

Музокарага чиққан ўртоқлар пропагандист ва лекторларнинг кучидан яхши фойдаланмаётганлиги учун шаҳар партия комитетини танқид қилдилар. Шундай ҳоллар бўладики, шаҳар ва район партия комитетлари пропагандист ва лекторларни партия маорифига алоқаси бўлмаган ишлар блан банд қилиб қўядилар.

Пленум партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилига тайёргарлик кўришни яхшилаш ва ўқув йилини уюшқоқлик блан ўтказиш тадбирларини белгилаб, қарор қабул қилди.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК

Социалистик Тошкент

ШАРҚДАГИ МАШ'АЛ

Х. ЮСУПОВА,

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси

Улуғ Октябрь социалистик революцияси чор Россиясидаги барча халқларни асрий зулмдан абадий озод қилди, халқ хўжалиги барча тармоқларининг, сан'ат ва адабиётнинг гуркираб яшнаши учун мустаҳкам замин яратди, мангу озодлик йўлига чиқиб олган мамлакатимиз халқларини ягона қардошлик оиласига абадий бирлаштирди.

Партиямиз доно ленинчи-сталинча миллий сиёсатининг изчиллик блан амалга оширилиши натижасида, улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами туфайли ўзбек халқи ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантириш имкониятига эга бўлди.

Революцияга қадар Тошкентнинг бутун саноати хунармандчилик устахоналаридангина иборат эди. Шаҳардаги энг йирик корхона бош темирйўл устахонаси ҳисобланарди. Шаҳарнинг бутун корхоналарида эса 2 ярим мингга яқин ишчи ишлар эди. Партиямизнинг мамлакатимизни социалистик индустрлаш сиёсатининг муваффақиятли амалга оширилиши натижасида Тошкент совет ҳокимияти йилларида Иттифоқимизнинг йирик саноат шаҳарларидан бирига айланди. Эндиликда Тошкентда ва унинг атрофидаги илгари тўқай ва дашт бўлиб ётган жойларда биринчи даражали техника блан та'минланган саноат корхоналарининг гигант корпуслари қад кўтариб турибди. Ҳозир республикамиз пойтахтидаги заводларимиздан дун'ёдаги энг яхши пахта териш машиналари, социалистик қишлоқ хўжалигининг мураккаб агрегатлари, экскаваторлар, электрокабельлар, тўқимачилик, тоғ саноатининг асбоб-ускуналари, қурилиш механизмлари, алоқа воситалари ва бошқалар ишлаб чиқарилмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати тўқиб чиқарган ҳар-хил пишиқ газламалар, шаҳар озиқ-овқат корхоналарининг маҳсулотлари исте'молчиларга узлуксиз етказиб берилмоқда. Халқ учун исте'мол моллари ишлабчиқариш йил сайин кўпаймоқда. Шаҳар саноат корхоналари ишлаб чиқараётган ялпи махсулот революциягача ишлаб чиқарилган маҳсулотга нисбатан 320 марта кўпайди.

Республикамизнинг орденли пойтахти Тошкент — Ўрта Осиёнинг йирик маданият марказидир. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида В. И. Лениннинг кўрсатмаси блан Тошкентда Ўрта Осиё давлат университети та'сис этилган эди. Бу университетда фақат Ўзбекистон учунгина эмас, балки шу блан бирга Ўрта Осиёдаги бошқа қардош республикалар учун ҳам миллий кадрлар тарбиялаб етиштирилмоқда. Беш минг илмий ходимни бирлаштирган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўн йилдан буён иш олиб бормоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Тошкентда аҳолининг жуда кам проценти саводли эди. Эндиликда эса пойтахтда 157 умумий та'лим мактаби, 35 ўсмирлар мактаби, 25 мингдан ортиқ студент ўқиб турган 15 та олий ўқув юрти, 37 та техникум ва бошқа махсус ўрта ўқув юртлари, 8 театр, 76 кутубхона, 5 музей ва бошқа маданий муассасалар ишлаб турибди.

Тошкентни обод қилиш, шаҳар хўжалигини қайтадан қуриш ва ривожлантириш ҳамда республикамиз пойтахтида уй-жой ва маданий қурилиш учун берилаётган маблағларнинг миқдори йилдан-йилга ортмоқда. Шаҳарнинг ҳозирги бюджетини революциядан илгариги бюджети блан таққослаганимизда сира тенглаштириб бўлмайдиган қуйидаги манзарани кўриш мумкин. Масалан, 1914 йилда Тошкент шаҳарининг бутун бюджети бир ярим миллион сўмдан салгина ортиқ суммани ташкил этган. Шундан коммунал хўжалигига 785 минг сўм, маорифга 122 минг сўм, соғлиқни сақлаш ишларига 132 минг сўм ажратилган ва ҳоказо.

Тошкент шаҳрининг бу йилги бюджети 347.4 миллион сўмни ташкил этади. Бюджет маблағларидан коммунал уй-жой хўжалигига 49,7 миллион сўм, социал-маданий тадбирлар учун 273,6 миллион сўмдан кўпроқ, шу жумладан халқ маорифи ишларига 126 миллион сўм, соғлиқни сақлаш ва социал-та'минот ишларига 147 миллион сўм сарфланади.

Коммунистик партия ва совет ҳукуматининг халқ фаровонлиги тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлиги туфайли республикамиз пойтахти Тошкент шаҳри йилдан-йилга обод бўлиб, гуллаб-яшнамоқда, уй-жой ва коммунал корхоналар қурилиши кенгаймоқда, мактаб, даволаш ва болалар муассасаларининг тормоқлари кўпаймоқда. Бу ишлар Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам тўхтамади, урушдан кейинги йилларда эса айниқса кенгайиб кетди. 1940 йилдан буён ўтган давр ичида Тошкентда 334 минг квадрат метр уй-жой қурилди. 2 миллион 617 минг квадрат метр кўча ва йўлкаларга асфальт ётқизилди, янги катта йўллар планлаштирилди ва қурилди, троллейбус ҳаракати йўлга қўйилди, янги парклар барпо этилди, водопровод ва канализация ишлари тобора кенгаймоқда.

Пойтахтни бундан кейин қайтадан қуриш ишлари илмий асосда тузилган ва республикамиз халқ хўжалиги, фан ҳамда маданиятининг янада зўр бериб юксалишини акс эттирадиган генерал планга асосан амалга оширилади. Шаҳар генерал реконструкция планига мувофиқ саноат корхоналари ва якка тартибда уй-жой қурилиши яна кенгаяди, аҳоли ва корхоналар сув, энергетика блан мукаммал та'минланади, канализация тормоқлари кенгайтирилади, шаҳарга газ келтириш ва кўкаламзор майдонларни кўпайтириш каби тадбирлар амалга оширилади.

Тошкент шаҳари ғарбга қараб кенгайиб, Сталин номли тўқимачилик комбинатининг шимол ва жануб районларини қамраб олади. Ҳозир Тошкент территориясининг тўртдан уч қисмини эски бинолар, саноат корхоналари ва боғлар, узумзорлар эгаллаб олган.

Совет ҳокимияти меҳнаткашларнинг ҳаётини янада фаровон қилишга ҳамиша катта э'тибор бериб келмоқда. Мамлакатимизда якка тартибда уй-жой қурилишига зўр аҳамият берилаётгани бунинг ёрқин далилидир. Тошкентни қайта қуриш генерал планида якка тартибда уй-жой қуриш салмоғи 20 процентни ташкил этади. Қолган 80 процент уй-жой давлат муассасалари, идоралар ва маҳаллий Советлар томонидан қурилиши керак.

Давлат фонди ҳисобига уй-жой қурилиши ишлари ғоят кенгайтирилади. Шу блан бирга якка тартибда иморат қуриш учун яна 16 мингга яқин участка ажратиш ҳам мўлжалланади. Бу участкалар биринчи навбатда иморати бузиладиган гражданларга берилади. Якка тартибдаги участкалар Сталин номидаги тўқимачилик комбинати, «Кўкча», Ишчилар шаҳарчаси, Шивли томонларида кўпроқ қурилади.

Навоий кўчасини тасаввур қилинг. Яқиндагина Ўрда, Қорёғди, Шайхантавур, Баланд мачит, Ҳадра каби тор, қинғир-қийшиқ, чанг босган кўчалар ўрнида, ҳозир кенг ва асфальт ётқизилган пойтахт проспекти, магистраль вужудга келди. Бу кўчада кўп кабатли уй-жой ва ма'мурий бинолар, магазин, клуб, кино-театр, аптека, кафэ, китоб магазинлари ва бошқа ҳашаматли бинолар қад кўтариб турибди. Шу кўчада газета-журнал комбинати қурилиши тамомланмоқда. Кўчанинг ҳар икки томони чинор, арча, манзарали дарахтлар блан безалган. Бу кўчанинг ойнадек текис асфальт йўлларида транспорт ҳаракати кечаю-кундуз тўхтамайди.

Навоий кўчасини қайта қуриш ҳали тамом бўлгани йўқ. Бу кўчада яна кўпгина тўрт-беш қаватли янги бинолар қурилади. Область ижроия комитети биносидан тортиб то Каганович кўчасигача бўлган қисмида, ҳозирги жарликда сун'ий кўл ҳосил қилинади. Бу кўлнинг эни 100 метр ва узунлиги бир километр бўлади.

Пойтахтнинг Каганович, Ҳамза, Шота Руставели, Полиграфия, Педогогическая кўчалари ва Театр майдонининг қиёфаси ҳам таниб бўлмаслик даражада ўзгармоқда.

Биз бу йил республикамизнинг ўттиз йиллигини нишонлаймиз. Ана шу йиллар ичида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлиги остида, буюк рус халқининг ва кўп миллатли совет мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг доимий қардошлик ёрдами натижасида республикамизнинг пойтахти — Тошкент Иттифоқимизнинг обод, кўркам, саноатлашган ва маданияти гуллаб-яшнаган шаҳарга, Шарқда социализмнинг порлаб турган маш'алига айланди.

РЕВОЛЮЦИОН ТОШКЕНТ

Т. ПАРШИН,

Каганович номли паровоз-вагон ремонт заводининг кекса ишчиси.

Тошкент — Ўрта Осиёдаги революцион ҳаракатларнинг асосий маркази бўлган бўлса, революцион Тошкентнинг маркази ҳозирги вокзал атрофлари эди.

Мен 1916 йил апрель ойларида Ўрта Осиё темир йўл мастерскойига ишга кирдим. Бу вақтда ёшим йигирмаларда бўлиб, эндигина оқ-қорани таниб келаётган эдим.

Мастерскойда Александр Першин ва Ляпин деган мастерлар блан танишиб қолдим. Бу ўртоқларни мастерскойдаги барча ишчилар жуда ҳурмат қилар, улардан ҳамма вақт маслаҳат олиб турардилар.

1917 йили шаҳардаги корхоналарнинг кўпчилигида иш-ташлашлар жуда кучайиб кетди. Айниқса бир воқиа ҳали-ҳали эсимда. 12 сентябрь. Мастерскойда: «Ҳамма митинга, Александровский паркига!» деган хитоб янгради. Мен ҳам бордим. Митингда сўзлаган нотиқларнинг кўпчилиги большевиклар эди. Улар «Йўқолсин Керенский ҳукумати» деган шиорни ўртага ташладилар. Митингда шаҳар революцион Комитети сайланди.

Революцион Комитет а'золари шу куни Советлар уйида мажлис ўтказиб турган пайтида контрреволюционер генерал Дорлер бирнеча юз қуролланган юнкерлар блан келиб, Комитет а'золарининг ҳаммасини қамоққа олди. Генералнинг бу ўзбошимчалигидан ғоятда ғазабланган ишчилар ўз вакилларини қамоқдан озод қилишни қаттиқ туриб талаб қилдилар. Мингдан ортиқ ишчи қўлига дуч келган қурол блан генералга ҳужум қилди. Қути ўчган генерал ўзини деразадан ташлаб қочди. Броқ ғазабга тўлган халқ шаҳар прокурорини тутиб келди ва ундан қамоққа олинган революцион Комитет а'золарининг ҳаммасини бўшатиб юборишни талаб қилди. Ўтакаси ёрилган прокурор ишчилар талабини қондиришга мажбур бўлди. Революцион Комитет а'золари озод қилинди.

Шу воқиалардан сўнг вақтли ҳукумат Тошкентга янги кучлар ташлади. Бизнинг мастерской жандармерияни та'бири блан айтганда «балонинг оғзи, галванинг боши» эди.

25 октябрь куни Петроградда ҳокимият Советлар қўлига ўтгани ҳақидаги ҳушхабар Тошкентга ҳам етиб келди. «Аврора»дан берилган залп бизни ҳам ғайратга солиб юборди. 27 дан 28 октябрьга ўтар кечаси 5-нчи казак полки ишчилар гарнизонига тусатдан ҳужум қилиб, уни қуролсизлантирди. Бундан хабардор бўлган биринчи Сибирь полки ишчилар томонига ўтди ва казакларга кучли зарба берди.

Шу куни эрталаб Финкельштейн, Шумилов, Першин каби чиниққан большевиклар барча ишчиларни қуролланишга ва контрреволюцияга қат'ий зарба беришга чақирдилар. Сибирь полкининг солдатлари бизга икки тўп, бирнеча юз милтиқ ва кўп миқдорда ўқ-дори бердилар. Большевиклар раҳбарлигида ишчи ва солдатларнинг қуролли қўзғолони бошланиб кетди. Тезда бу қўзғолонга шаҳардаги бошқа корхоналарнинг ишчилари, шаҳар меҳнаткашлари ҳам қўшилдилар. Кўча жанглари айниқса Госпитальная, Казакская слабодка ва Саперная кўчаларида қизғин давом этди. Қўзғолоннинг тўртинчи кунида контрреволюция кучлари батамом тормор келтирилди. Тошкентда ҳам Ишчи-деҳқон ва Солдат депутатлари Совети тузилди. Қора зулматнинг пардалари парчаланиб, шарқда тонг отди.

Ҳозир мен революцион традицияга эга бўлган шу заводда бригада бошлиғи бўлиб ишламоқдаман.

ШУ ҚУНДА

Театр майдони шаҳарнинг энг баҳаво жойларидан бирига айланди. Бу ерда ҳар куни кечқурун юзлаб кишилар сайр қиладилар. Осмонга отилиб турган ажойиб фонтандан эсаётган салқин шабада уларга ҳузур бахш этади. Театр майдони шаҳар аҳолисининг энг севимли сайргоҳидир. **Суратда:** Театр майдони. **В. Салов фотоси.**

ТОШКЕНТ

Ғафур Ғулом

(«Иосиф Сталин» одасидан)

Тошкент шаҳридир пойтахтимиз,
Улуғ Москванинг туққан укаси,
«Победа» машина уч соат босар
Битта чеккасидан утта чеккасин.

Миллионча нуфузли бағри кенг
Тошкент,
Бу ерда яшайди рус, ўзбек, тожик.
Бири-бировига қондош-қариндош,
Тоту, баҳамжиҳат оға-инидек.

Тошкентнинг булоқдай жўш урган ери
Ленин ва Сталин номли кўчалар,
Бу ерда кундузи Москва бўлса,
Худди Ленинград ойдин кечалар.

Тошкент тонготарин ажиб файзи бор,
Бунда ўн-ўнбешта гудок ҳар саҳар,
Олам қулоғига ўзбек халқининг
Пўлат қудратидан беради хабар.

Текстилькомбинат Сталин номли
Бирнеча ўнг минглаб ишчи манзили.
Ўз экқан пахтамиз маталаридан
Юпунлик билмайди советлар эли.

Каганович аталган «Қизил
Шарқ»имиз
Тошкент пролетарин она бешиги,
Бешинчи йилдаёқ ўзбек халқининг
Инқилоб йўлига кирган эшиги.

Тошкент ма'рифат бўсағасидир,
Ўнлаб донрулфунун гўё офтоб.
Ўзбек уйини мунаввар қилур,
Фарзандлар қўлтиқлаб кирган ҳар
китоб.

Академиямиз ўзбек илмининг
Порлаган чироғи, қуйма ҳайкали,
Бу ерда ақллар жилоланади,
Бу ерда зеҳнлар топар сайқолин.

Миллион жилд китобли кутубхонамиз
Бутун ер юзида машҳур, донгдор,
Одамзод зеҳнининг хазинасидан
Ягона нусхаси қўл'ёзмалар бор.

Тошкентнинг бағрида дарҳон
ўғиллар —
Чирчиқ, Оҳангарон, Янгийўл шаҳри,
Коммунизм қурган ишчи Тошкентнинг
Ҳар учи шуҳрати, ҳар учи фахри.

Районимизнинг истиқболи порлоқ

Ш. ШОИСЛОМОВ,

ЎзКП Тошкент шаҳар, Октябрь район комитетининг секретари.

Партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан кўрсатаётган ғоят катта ғамхўрлиги туфайли собиқ эски шаҳар йилдан-йилга гуллаб-яшнамоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин районимиз меҳнаткашларининг ҳаёти тубдан ўзгарди. Районда жуда кўп маданий муассасалар бун'ёдга келди, оғир ва енгил саноат ривожлантирилмоқда. Меҳнаткашларнинг маданий-маиший аҳволи тобора яхшиланмоқда.

Районимизнинг қиёфаси ўзгариб, унинг паст-баланд, қийшиқ-қинғир кўчалари ўрнида асфальтланган тўғри кўчалар қурилмоқда, уй-жой қурилиши кун сайин кенгаймоқда.

Районда кейинги 4 йил ичида анча ишлар қилинди. 25 минг 557 квадрат метр ҳажмида йўл текисланди, 84 минг 179 квадрат метр кўча ва тротуарларга тош-шағал, 150 минг квадрат метрдан ортиқ кўчага асфальт ётқизилди. Кўча ва бульварларга дарахт ўтқазиш учун 422 минг 600 сўм сарфланди. Фақат шу йилнинг ўзида 60 минг сўмга яқин пул сарфланди. Бундан ташқари тўғонларни ремонт қилиш, ариқ тозалаш ишларига ҳам катта э'тибор берилди.

Революциядан илгари район территориясида битта ҳам маданият ва истироҳат боғи йўқ эди, ҳозир эса икки маданият ва истироҳат боғи, икки сквер, 10 дан ошиқ хушманзарали бульварлар барпо этилди. Кейинги вақтда аҳолига кино кўрсатиш иши ҳам яхшиланди.

Партия, ҳукуматимиз меҳнаткашлар болаларининг билим олишлари ва ҳунар ўрганишлари учун барча шароитларни яратиб берган. Урушдан кейинги йилларда халқ маорифи ишлари анча ривожланди. Ҳозир 32 та ўрта ва тўлиқсиз ўрта мактаб бўлиб, бу мактабларда меҳнаткашларнинг 22 мингдан ортиқ болалари билим олмоқдалар, 4 техникумда 3000 дан ортиқ студент ўқимоқда. 30 дан ортиқ болалар боқчаси ва яслилари ишламоқда.

Меҳнаткашлар учун маданий хизмат кўрсатиш йил сайин яхшиланмоқда. Кейинги 2 — 3 йил ичида магистраль кўчаларда водопровод колонкалари қурилди, кўчалар электр чироғлари блан ёритилди. Районимиз блан Фрунзе, Киров, Сталин районлари ўртасида троллейбус қатнови йўлга қўйилди.

Районимиз тубдан қайта қурилмоқда. Янги қурилишлар қад кўтармоқда. Меҳнаткашлардан 3000 дан ортиқ хўжаликлар янги тилда якка уй-жойлар қуриб олдилар. Мевазор, Жарариқ кўчаларида ишчилар шаҳарчалари вужудга келди. Шу йилнинг ўзида 9 гастроном қурилиб битказилди, 10 миллион сўмга яқин маблағ сарфланиб йирик колхоз бозори қайта қурилди.

Саноатимиз ривожланмоқда. Чинни заводи қурилиб ишга туширилди. Яқин вақт ичида «Мир» маркали радиоприёмник ишлаб чиқарувчи завод қурилиши бошланади, бундан ташқари ипак фабрикаси, ёғоч арралаш заводи қурилади, экскаватор ва Ильич номли завод ишчилар шаҳарчаларида қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Идора ва ташкилотларимиз томонидан ишчи ва хизматчиларни уй-жой блан та'минлашга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Ҳозир бу ташкилотларнинг кучи блан 50 миллион сўмлик уй-жой қурилиши ишлари олиб борилмоқда. Бундан ташқари яқин йиллар ичида районимиз меҳнаткашларига маданий хизматни яхшилашга янада катта аҳамият берилади, тўқимачилик комбинати блан ишчилар шаҳарчаси ўртасида қатнайдиган троллейбуснинг маршрути Молотов номли кўчагача узайтирилади.

Яқин йиллар ичида районимиз янада гўзал бўлади.

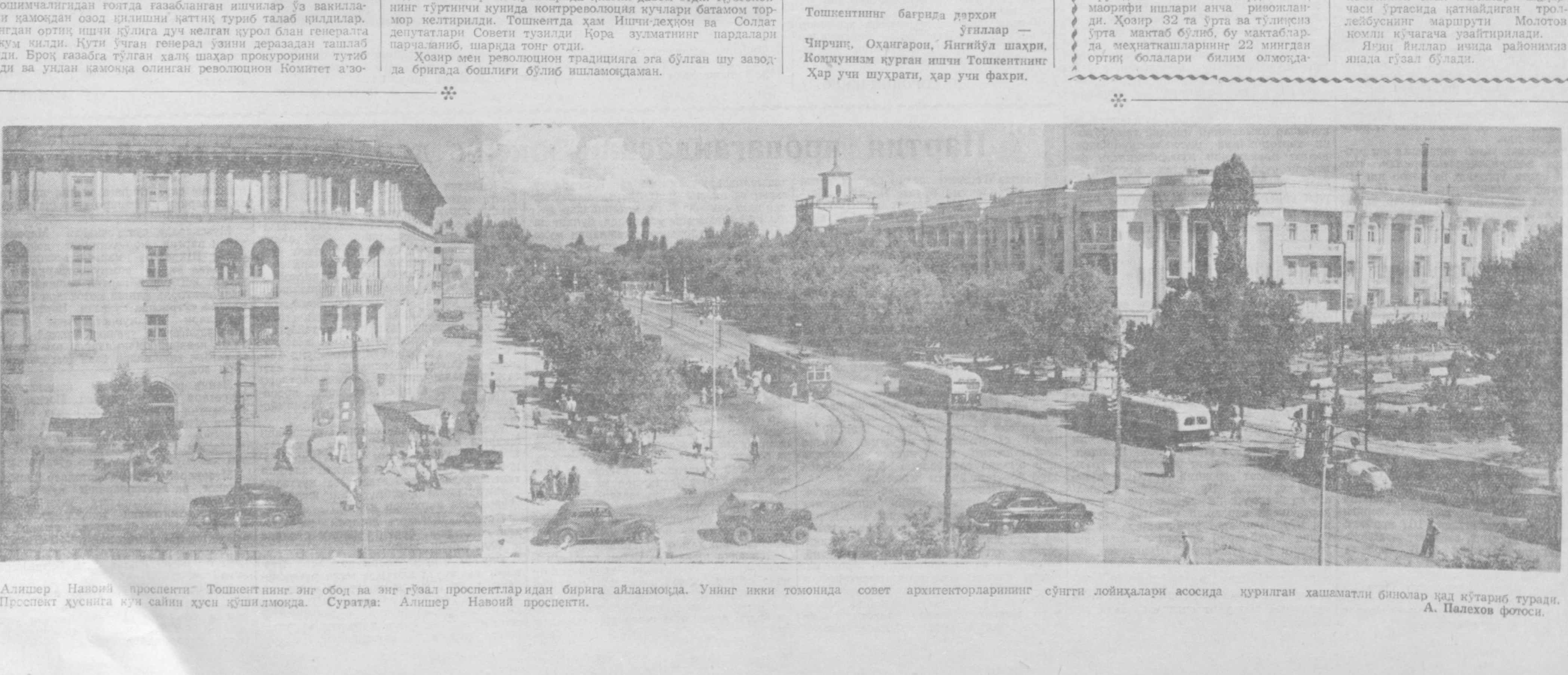

Алишер Навоий проспекти Тошкентнинг энг обод ва энг гўзал проспектларидан бирига айланмоқда. Унинг икки томонида совет архитекторларининг сўнгги лойиҳалари асосида қурилган ҳашаматли бинолар қад кўтариб туради. Проспект ҳуснига кун сайин ҳусн қўшилмоқда. **Суратда:** Алишер Навоий проспекти. **А. Палехов фотоси.**

РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Гуллаб — яшнамоқда

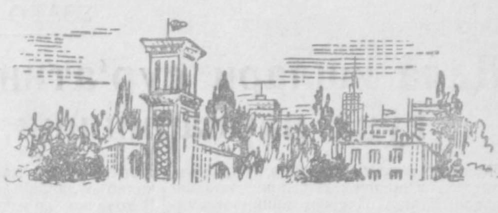

УТМИШДА

Собиқ пиёнбозор.

ЯШНАЁТГАН ШАҲАР

Яҳ'ё ҒУЛОМОВ,
Тарих фанлари доктори.

Тошкент Ўрта Осиёнинг суғориладиган обод ерлари блан дашт-чўллар ўртасида жойлашган энг қадимги шаҳарлардан биридир. Тошкент шаҳари ва унинг теварак-атрофи Чирчиқ дар'ёсининг мўл сувларидан баҳраманд бўлган ажойиб гўзал воҳадир.

Тянь-Шань тоғларининг ғарбий этакларидаги паст-баланд қирлар блан ўралган кенг водида жойлашган Тошкент ўзининг хушҳаво ва дилкаш манзараси блан ажралиб туради. Тошкент сувларининг мусаффолиги ва сероблиги блан, Ўрта Осиё ва Ўрта Шарқнинг ҳамма шаҳарларидан фарқ қилади.

Тошкент Самарқанд, Бухоро ва бошқа қадимий машхур шаҳарлар каби энг эски шаҳардир. Тошкентнинг энг эски кал'аси — ўрнашган жойи собиқ «Эски шаҳар» ўрнида бўлиб, шарқ томондан ҳозирги Ҳамза кўчаси бўйлаб «Спартак» стадионидан Комсомол майдонигача, жануб томондан Комсомол майдонидан Чорсугача, шимолдан стадион бўйлаб «Деҳқонлар уйи»гача бўлиб, ғарб томонда учбурчак ҳосил қилган шаҳар бўлган. Қадимий Тошкентнинг атрофи сизот сувли ботқоқлик ва тўқай бўлган. Узоқ ўтмишда Тошкентнинг атрофи баланд деворлар блан ўралиб, бирдан-бир кўчаси ва икки дарвозаси бўлган. Асрлар ўтган сари Тошкент аҳоли яшайдиган кичик пунктдан катта шаҳарга айланабошлаган.

Тошкент воҳасининг қадимги номи «Шош» бўлиб, унинг маркази — Тошкент шаҳри XI асргача Бинкат деб юритилган.

Тошкент қадим замонлардан буён муҳим иқтисодий аҳамиятга эга бўлиб келган. Қозоғистон, Сибирь ва Хитой ерларига бориб савдо-сотиқ ишлари блан шуғулланган кишилар Тошкент орқали ўтганлар, шунинг учун Тошкент ва унинг атрофидаги деҳқонлар турли ҳунар эгалари бўлиб, ҳархил маҳсулотларни ишлаб чиқарабошлаганлар. XI—XII асрларда Тошкентнинг теварак-атрофидаги даҳалар шаҳарнинг ички қал'аси блан қўшилиб, катта шаҳарга айланди.

XVI—XVII асрларда Москва давлати мустаҳкамланиб, Сибирь ерларини эгаллагандан кейин, у ерда савдо-сотиқ ишларини олиб борган Тошкент, Бухоро ва Хоразм савдогарлари блан алоқа боғлайди, уларга имтиёзлар бериб кўплаб савдогар ва ҳунармандларни маҳсулот етказиб беришга тортади. Бу даврда Ўрта Осиёдан Сибирьга ва Россияга турли хомаш'ё, ҳунармандчилик маҳсулотлари чиқарилабошланади. Бу маҳсулотлар Тошкент, Чимкент ва Туркистон шаҳарлари орқали жўнатилиб турилади.

Тошкент Қўқон хонлиги даврида, шунингдек Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилганидан кейин ҳам ривожланаборади. Россиядан келган ҳарбий кишилар, инженерлар, врачлар ва бошқа мутахассислар Тошкентнинг собиқ «Янги шаҳар» қисмида иморатлар қуриб, у ерда жойлашабошлайдилар. «Янги шаҳар» қурилишида «Эски шаҳар»нинг уста ва мардикорлари ишлайди. Рус халқи ва унинг урф-одат ва муомаласи блан биринчи навбатда танишиб олган ва уларга яқинлашган шу маҳаллий уста ва мардикорлар бўлган.

Чор ҳукумати, Туркистон чиновниклари маҳаллий халқни камситишга, уларни қоронғиликда тутишга интилишларига қарамай, илғор рус халқининг маданий ва сиёсий ҳаёти Тошкентда ва Ўрта Осиёнинг бошқа шаҳарларида маҳаллий аҳолининг илғор қисмини ўз доирасига тортабошлайди. Илғор ёзувчилар, олимларнинг асарларида рус халқи блан яқинлашишдан мамнунлик ва илғор рус маданияти блан танишишга чақириш садолари эшитилади. Лекин чор Россияси даврида чекка ва қолоқ ўлка ҳисобланган Ўрта Осиё, шунингдек Тошкент аҳолиси эксплуататорлар зулми остида, ўзларининг инсоний ҳуқуқларидан маҳрум ҳолда яшар эдилар. Тошкентда ва унга ўхшаш бошқа шаҳарларда ҳам харобалик, муҳтожлик ҳукм сурар эди.

Ватанимизда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилгандан кейин серқуёш совет социалистик республикамизнинг пойтахти Тошкент шаҳри ҳаётида тарихий ўзгаришлар юз берди. Партия ва ҳукуматимиз, Совет давлатининг улуғ асосчиси В. И. Ленин Тошкент аҳолиси олдига Ўрта Осиёнинг энг йирик ва марказий шаҳри — Тошкентни янги типдаги, муаззам социалистик шаҳарга айлантиришдек улуғвор вазифани қўйди.

Октябрь революциясидан кейин Тошкент шаҳрида кенг қурилиш ишлари олиб борилди. Шаҳарда мактаб ва корхоналар очилди. Артель типидаги янги корхоналарда ишлаш учун эркаклар блан бир қаторда хотин-қизлар ҳам тортилди. Каганович номли ҳозирги паровоз-вагон ремонт заводи қурилишида ўзбеклардан кўп киши ишлади.

1922—23 йиллардан бошлаб Тошкент шаҳрида Бўзсув электростанцияси, Ҳамза номли театр биноси ва бошқа йирик жамоат бинолари қурилабошланди. Шаҳарда қат'ий план асосида тез сур'атлар блан кенг қурилиш ишлари олиб борилди.

Бешйилликлар даврида Тошкент қиёфаси бутунлай ўзгариб кетди. Шаҳарда янги корхоналар, ўқув юртлари, жамоат бинолари қурилиб, катта ва обод кўчалар очилди. Аҳоли учун архитектура жиҳатидан яхши безатилган турар-жойлар қурилди. Шаҳар атрофида корхоналар блан биргаликда гўзал, обод ишчилар шаҳарчалари қад кўтарди.

Совет ҳукумати даврида социалистик Тошкент олий ўқув юртлари ва мактаблар шаҳрига айланди.

Кечалари Ильич чироғлари ёритган социалистик Тошкентда ажойиб кишилар — олимлар, Совет Иттифоқи ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, Сталин мукофоти лауреатлари, келажакда медик, ўқитувчи, инженер ва олим бўлишга интилиб фан чўққиларини эгаллаётган студентлар, фан ва техника новаторлари, сан'ат ва адабиёт арбоблари, завод, фабрикаларнинг донгдор кишилари сайр этади. Навоий номли опера ва балет театри ва унинг рўпарасида қурилган гўзал фонтан атрофлари, социалистик Тошкентнинг барча сердарахт ва гулзор кўчалари, боғ ва хиёбонлари кишига роҳат бағишлайди. Тошкентнинг келажаги яна ҳам порлоқ. Янги бешйилликда шаҳарнинг ҳуснига ҳусн қўшилади. Юзлаб янги кўпқаватли бинолар қад кўтаради, ўнлаб кўчалар қурилади.

Тошкент шаҳри Осиёнинг энг хушҳаво, энг обод ва энг гўзал боғ-шаҳарларидан бирига айланмоқда. Халқимиз республика пойтахтининг яшнаб, обод бўлганлиги учун даставвал улуғ рус халқидан, қардош республика халқларининг оғаларча ёрдамидан, Коммунистик партия ва Совет давлатидан чексиз миннатдордир.

Чэтэл мамлакатлари вакилларининг Тошкент тўғрисида айтганлари

БОҒ, ФАН ВА САН'АТ ШАҲАРИ

Биз Тошкентда, ана шу боғ-шаҳарда олти кун бўлдик. Шунчалик қисқа муддат ичида фан ва сан'атнинг кўп соҳаларидан билим олдик, кўп нарса билдик ва ўргандик.

ЧЖАО ЦЗЮ-ЧЖАН,
ЧЖАН ВЭН-Ю, ЧЖУ СИ.
Хитой Фанлар Академияси делегациясининг а'золари.

ТАРАҚҚИЁТ ВА РИВОЖЛАНИШ ЙУЛИ

Тошкент корхоналари блан танишув... Ўзбекистон Фанлар Академиясининг олимлари блан бўлган суҳбатлар ва бошқа кўрганларимиз ўз мамлакатининг ҳақиқий хўжайини бўлиб қолган ўзбек халқи экономика ва маданиятини ривожлантиришда катта тараққиётга эришганлигини очиқ-равшан кўрсатди. Бу тараққиёт жуда катта аҳамиятга эга. У, мустамлака мамлакатларининг халқларига, империализмга қарши курашда, демократия учун курашда янги куч беради.

Х. АЛХАРИРИЙ.
Сурия ишчилари Конгрессининг секретари.

ТОШКЕНТ — ИНДУСТРИЯ МАРКАЗЛАРИДАН БИРИ

Ҳозирги Ўзбекистон территориясидаги кишилар Октябрь революциясидан илгари зулмат ва қашшоқликда тирикчилик кечирганликларини биз яхши биламиз. Ҳозир Ўзбекистонда ёрқин нур порлайди. Илгари йирик корхоналари бўлмаган республикада ҳозир ривожланган индустрия вужудга келтирилган. Тошкент тўқимачилик комбинати ана шу индустриянинг муносиб намунасидир.

САТЬЯПРИЙЯ БЕНЕРЖИ,
Умумҳиндистон касаба союзлари конгресси раисининг ўринбосари.

ТУРЛИ МИЛЛАТ КИШИЛАРИНИНГ ДЎСТЛИК ОИЛАСИ

Биз Тошкентдаги медицина ва маданий муассасаларнинг ишлари блан танишиб, тўқимачилик комбинатининг цехларини кўздан кечириб, шундай қарорга келдик: Совет Иттифоқининг ҳамма қисмидагидек Ўзбекистонда ҳам турли миллат кишилари дўст оилада яшамоқдалар, тенг ҳуқуқлардан фойдаланмоқдалар. Биз ўзбеклардан чиққан олим, профессорларни, саноат ва қишлоқ хўжалигида раҳбар лавозимларда ишлаётган ўзбекларни ўз кўзимиз блан кўрдик. Биз, жамиятда эркаклар блан хотин-қизларнинг ҳуқуқий тенгсизлигини доим кўриб келган эдик. Совет Шарқидаги хотин-қизлар учун халқ хўжалиги ва маданиятининг барча соҳаларида ўз кучлари, ўз билим ва қобилиятларини кўрсатиш учун кенг имкониятлар яратилганини кўриб жуда хурсанд бўлдик. Бу — Совет Иттифоқида амалга оширилаётган миллий сиёсатнинг ажойиб самарасидир.

ЖАН-МАРИ ЛАРИВЕР,
Жазойир врачлари делегациясининг раҳбари.

САНОАТ ВА МАДАНИЯТ УЧОҒИ

Жуда катта тўқимачилик комбинати, хашаматли темир йўл институти ўзбек халқининг ташкилотчилик фазилатларини кўрсатучи гўзал белгилардир.

Тўқимачилик комбинатининг маданият саройи ва у ерда ишчиларнинг ижодий кучларини ривожлантириш мақсадида олиб борилаётган ҳилма-ҳил ишлар, дам олиш уйи ва клиника — мана шуларнинг ҳаммаси бу ерда саноат ишчиларига катта ғамхўрлик қилинаётганлигини кўрсатиб турибти. Ўзбек болалари учун очилган пионерлар саройи бизни қойил қолдирди. Консерватория бизга ўзбек музикасининг тараққиётини тушуниб олишга, унинг келгусида жуда катта имкониятлари борлигини билиб олишимизга имкон берди, минг-минглаб кишилар қатнашган миллий ашула байрами эса камолатнинг ўзгинасидир.

КАМАЛАДЕВИ ЧАТТОПАДХАЙЯ,
Хиндистон хотин-қизлар делегациясининг раҳбари.

КУП НАРСА ЎРГАНДИК

Албания делегацияси Тошкентдан социалистик қурилиш тажрибасини ортдириб, бойиб кетмоқда.

Албаниянинг ССР блан дўстлик жамияти а'золари.

ПОЙТАХТИМИЗ КЎРКИ

П. РЕПИН,
Москва район совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

Ҳозир шаҳарнинг Москва районй жойлашган территорияси Октябрь революциясидан илгари Тошкентнинг «эски шаҳар» деб аталган қисмига кирар эди. «Эски шаҳар» дейилганда кишининг кўз олдига дастлаб, саратоннинг жазирамасида доим чанг-тупроғи ўйнаб ётадиган, қиш кунлари эса, лойи ва кўлмак суви арчимаган тор ва эгри-бугри кўчалар келади. Бу кўчаларнинг икки бетига ғарибона тизилган пастак-пастак лой-сомон уйлар меҳнаткашларнинг фақирона ва ма'рифатсиз ҳаётидан яққол дарак берар эди.

Совет ҳокимияти йилларида Тошкент шаҳри ва айниқса Москва районининг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий ҳаёти мисли кўрилмаган даражада яхшиланди. Районда турли уй-жой қурилиши ва ободончилик ишлари кенг кўламда олиб борилди. Совет ҳокимияти йилларида Тошкент шаҳрида барпо этилган ҳашаматли уй-жой ва ма'мурий бинолар, кенг ва чиройли кўчалар, ажойиб аллеялар ва майдонларнинг кўпгинаси бизнинг районимиз территориясидадир. Навоий проспекти социалистик пойтахтимизнинг кўрки бўлиб қолди.

Москва райони территориясида фақат сўнгги уч-тўрт йил мобайнидагина 30 минг квадрат метрдан ортиқроқ уй-жой ва ма'мурий бинолар қурилди.

Шу йил ичида Навоий кўчаси бўйлаб Ўзбекистон касаба союзлари советининг биноси, давлат универсал магазинининг янги, тўрт қабатли хашаматли биноси, Лабзак кўчасида йирик ҳаммом ва кир ювиш комбинати, Лугина кўчасида қарийб бир гектар майдонда усти ёпиқ бозор қурилишлари ва бошқа кўпгина қурилишлар бошланади.

Пойтахтимизнинг энг катта майдонларидан бири ҳисобланган Комсомол майдони меҳнаткашлар маданий дам оладиган хушманзара жойга айланмоқда. Бу ерда шаҳримиздаги энг йирик ва гўзал фонтан қурилиши тугалланмоқда, у яқин кунларда ишга туширилади. Районимиз территориясида барпо этилаётган «Пахтакор» стадиони қурилиши республикамиз физкультурачилари ҳаётида муҳим воқиадир. Давлатимиз стадион қурилиши блан боғлиқ барча тадбирларни тўла амалга ошириш учун 36 миллион сўм маблағ ажратди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг совет кишилари ҳақида қилаётган буюк ғамхўрлигидан илҳомланган районимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи блан биргаликда она Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, коммунизм қурилишидек буюк ишга ўз муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

ЮКСАЛИШ

Бу 1932 йил, 6 май куни бўлган эди. Республикамизнинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев сайхон жойга биринчи ғиштни қўйди-да, қаддини ростлаб атрофга қаради. Унинг қарашида бир олам мазмун бор эди. Кўз олдида — муҳташам саройлар, кўпқаватли бинолар, ям-яшил боғлар, завод ва фабрикаларнинг осмонўпар трубалари намоён бўлди.

Ўша биринчи ғишт қўйилган кундан буён чорак аср ҳам ўтгани йўқ. Мана бугун биз муҳтарам президентимизнинг кўз олдида намоён бўлган ажойиб шаҳарчани айланмоқдамиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг иродаси блан Тошкентда Тўқимачилик комбинати қуришга киришилганда Москва, Иваново, Серпухов ва Калинин шаҳарларидан мингларча ишчи ва мутахассислар келган, улар ён-атрофдаги маҳалла ва қишлоқларга жойлашиб, бўлажак комбинат қурилишини бошлаб берган эдилар. Тошкент аҳолиси дун'ёда энг катта Тўқимачилик комбинати қурилиши ҳақидаги хабарни зўр қувонч блан кутиб олди. Қурилиш материаллари ва станоклар ортилган эшелонлар ички Россиядан кетма-кет келиб туради. Иш шундай қизғин тус олган эдики, шанбалик кунларида қурилиш майдонларида 40—45 минг киши ишларди.

Комбинат 1934 йилда — Октябрь революциясининг XVII йиллиги байрам қилинган кунда биринчи маҳсулот берди. Йиллар ўтган сайин янгидан-янги фабрикалар қурилар, социалистик шаҳарча тобора кенгаяр, янги кўчалар, хиёбонлар барпо қилинарди.

Бир вақтлар ҳаётдан асар бўлмаган бу жойда энди Совет Шарқида энг катта комбинат вужудга келди. Ишчилар ўз шаҳарчаларини ҳақли равишда «меҳнат ва роҳат шаҳри» деб атайдилар.

Тўқимачилик комбинатида рус мутахассислари ва ҳунарманд ишчилар ўзбек ёшларидан мингларча мастерларни етиштирдилар. Мингларча ўзбек қизлари паранжиларини ташлаб, комбинат цехларида ҳунар ўргандилар. Жуда кўп ўзбек ёшлари Москва ва Иваново шаҳарларида ўқиб мутахассис бўлиб келдилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида комбинат ишчилари айниқса зўр ғайрат блан ишладилар. Улар Совет Армияси жангчилари ва аҳолига пландан ташқари миллион метрлаб газлама тўқиб бердилар. 1944 йил Бутуниттифоқ мусобақасида биринчиликни олган бу комбинат Меҳнат Қизил байроқ ордени блан мукофотланди. Шу муносабат блан ишчи ва мутахассислардан 81 киши СССР орденлари ва медальлари блан мукофотланган эди.

Партия ва ҳукуматимизнинг кенг исте'мол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тўғрисидаги қароридан илҳомланган комбинат ишчилари совет кишиларини а'ло сифатли ва хилма-хил газламалар блан тобора кўпроқ та'минлаш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар. Энди комбинатда бир суткада тўқиладиган газлама 160 минг кишини кийинтиришга етади.

Тўқучи Татьяна Иванова, Евдокия Визгалова, Нурия Мақсумова ва бошқа ўнларча ишчилар 1956 йил ҳисобидан маҳсулот чиқармоқдалар.

Сталин номли тўқимачилик комбинати қурилиши муносабати блан Фрунзе райони вужудга келди. Бу районда олий ва ўрта мактаблар, маданият саройлари, жуда кўп кино-театрлар, клублар, кутубхоналар ва бошқа маданий муассасалар бор. Юзларча озиқ-овқат ва кийим-кечак магазинлари кеча-кундуз савдо қилиб туради.

Кечқурун сон-саноқсиз чироғлар нур сочиб туради. Асфальт ётқизилган кўчаларда трамвай, троллейбус ва таксилар тинмай қатнайди. «Меҳнат ва роҳат шаҳри»да кеча-кундуз қизғин ва қувноқ ҳаёт яшнаб туради.

Н. ЮСУПОВ,
М. ҒОЗИЕВ.

ПАРТИЯ, ҲУКУМАТИМИЗГА РАҲМАТ!

Скамейкада суҳбат қилиб ўтирган икки қария бирнеча минут жим қолдилар. Шу пайтда қуёш ботиб, қош қорайбошлаган эди. Бирдан ёнган электр чироғи уларнинг кўнглини ёритиб, гапларини яна қовиштириб юборди.

— Партия ва ҳукуматимизга минг-минг раҳмат, — деди кекса пенсионер Шомансирота, — Эсингизда бордир, тор кўча блан Лангарга ёки Хиёбонга чиқиш қандай машаққат эди. Сомон ортган бир туя келиб қолса, ботқоққа ботиб орқамизга қайтиб кетар эдик... Шаҳримиз тобора обод бўлаётганини ўзимиз яшаб турган мана шу кўча ва маҳалла мисолида равшан кўрса бўлади.

Кексалар тўғри айтадилар. Октябрь районидаги Охунбобоев номи блан аталган бу маҳалла ўтмишда хароба жой эди. Совет ҳокимияти даврида бу маҳалла қайта қурилиб, қиёфаси тубдан ўзгарди. 6 йил мобайнида якка тартибда 114 та кўпхонали уй қурилди. Бу уйларда А. Қаюмов, Х. Усмонов каби ишчилар, хизматчилар ўз оилалари блан маданий ва қувноқ ҳаёт кечирмоқдалар. Маҳаллада қад кўтарган икки қаватли ўрта мактабда ўзбек, рус ва бошқа миллат меҳнаткашларининг болалари ўқиб, та'лим олмоқдалар.

Маҳаллани янада обод қилиш учун катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу ерда янгидан 9 та уй-жой, гастроном магазини қурилиши планлаштирилди.

Хиёбон — энг чекка маҳаллалардан эди. Ҳозир бу ерда қайта қурилиш ишлари кенг миқ'ёсда олиб борилади. Якка тартибда уй қуриш учун 8 гектар ер ажратилди. Илгариги ташландиқ, жарлик атрофида 220 та янги уй-жой қад кўтаради, кенг, тўғри кўчалар очилади, хиёбонлар барпо этилади.

Биз, Тошкент шаҳрининг кичик, чекка маҳалласидаги қисқа вақт ичида юз берган ўзгариш ҳақида гапирдик. Шаҳримизнинг бошқа районларида ҳам қайта қурилиб, кун сайин обод бўлаётган жойлар, маҳаллалар жуда кўпдир. Кундан-кунга обод бўлаётган бу маҳаллада қувноқ ҳаёт кечираётган меҳнаткашлар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ фаровонлигини яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлигидан чексиз миннатдордирлар.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Факт ва рақамлар

✦Тошкентда 15 та олий ўқув юрти, 37 та турли техникум ва 143 та ўрта ҳамда тўлиқсиз ўрта мактаб бор. Буларда 1953—54 ўқув йилида 146 минг 216 киши ўқиди. Бу йил 4223 киши турли олий ўқув юртларини тамомлади. Олий ўқув юртларида 86 та профессор ва фан доктори, 714 та доцент ва фан кандидатлари ишлайди.

✦Шаҳарда 11 та қишки ва 18 та ёзги кино-театр ва 7 та театр ишлаб турипти. Кино-театрларда кўрсатилаётган кинофильмларни бир кун ичида 30 мингдан ортиқ киши кўрмоқда.

✦Алишер Навоий номли ўзбек халқ кутубхонасида 1916 йили 80 мингта китоб бўлса, 1954 йилнинг фақат етти ойи ичида китоблар сони 1 миллион 730 минг томга кўпайди. 1890 йили 6030 китобхон бўлган эди, ҳозир эса кутубхонада 14 мингдан ортиқ китобхон бор. Бу ерда газета ва журнал ўқиш учун ҳар куни 600 га яқин киши келади. Уларга икки мингдан ортиқ китоб ўқиш учун берилади. 1920 йили кутубхонада 35 киши ишлар эди, шу кунда кутубхонада ишловчиларнинг сони 125 кишига етди.

✦Партия ва хукуматимиз шаҳарларимизнинг обод ҳамда кўркам бўлиши [illegible]

[illegible] учун ҳар йили давлат бюджетидан катта маблағ ажратади. 1954 йилда Тошкент шаҳрида асфальтлаш, кўприклар қуриш, электрлаштириш, кўкламзорлаштириш ва ташқи ободончилик ишлари учун 9 миллион 210 минг сўм пул сарфланди.

✦Совет ҳокимияти йилларида социалистик Тошкент шаҳрида транспорт турларидан бири бўлган трамвай ва троллейбус сони мисли кўрилмаган даражада ошди, тормоқлари кенгайди. Шаҳар территориясида ҳаракат қилучи трамвай ва троллейбуслар бир кунда турли томонларга 554 минг йўловчини элтиб қўядилар.

✦Коммунистик партия матбуотга катта аҳамият бериб келмоқда. Биргина Тошкент шаҳрининг ўзида рус ва ўзбек тилларида 9 та республика газетаси, 9 та республика журнали, 2 та область газетаси чиқади. Газета ва журналларнинг бир кунлик умумий тиражи 827 минг 800 нусхадан ортиқдир.

✦Сталин номли тўқимачилик комбинати 6 ойлик пландан ташқари 1 миллион 200 минг метр газлама тайёрлади. Комбинатда бир суткада ишлаб чиқариладиган газлама ўрта ҳисоб блан 160 минг кишига кийим бўлади. Бир ойда тўқилган газламадан 5 миллионга яқин кишини кийинтириш мумкин.

Эски Жўванинг ҳозирги кўриниши. В. Салов фотоси.

Эски шаҳарнинг ўтмишдаги қиёфаси.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ШАРТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ

ЎЗАРО ТЕКШИРАМИЗ

Дала ишлари сур'атини кучайтириб, августда ғўза парваришини сифатли ўтказайлик

Тошкент область пахтакорлари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия ва совет ташкилотларининг ходимлари Партия ва Ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин ривожлантириш, шунингдек пахта ҳосилини янада ошириш соҳасидаги муҳим кўрсатмаларини шараф блан бажариш учун курашаётирлар.

Бизнинг ўзаро текшириш бригадамиз областьнинг 15 райони, 117 колхозида бўлиб, ғўза парваришининг боришини кўздан кечирдилар. Областьдаги кўпгина илғор колхозларда ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида ўтказилаётганлиги учун ҳарбир туп ғўзада мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилаётир. Бу илғор колхозларнинг пахтакорлари август ойида ҳам ғўза парваришини сусайтирмасдан, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Гулистон районидаги Молотов номли, Ховос районидаги Карл Маркс номли, Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли, Янгийўл районидаги Ленин номли, Чиноз районидаги Ленин номли, Ўртасарой районидаги «Полярная звезда», «Северний маяк», Октябрь районидаги Каганович номли колхозларнинг далаларида бўлганимизда, ғўзанинг аҳволини кўриб қувондик. Бундай колхозлар областьда кўпгина ҳисобланади.

Илғор колхозларнинг ғўзаси шунинг учун ҳам яхши ривожланаётирки, улар ҳарбир туп ғўзани сифатли парвариш қилиш блан бирга мўл ҳосил тўпланиши учун ҳамма тадбирларни кўраётирлар. Бу колхозларда агротехника қоидаларига ҳамавақт тўла риоя қилинади. Областьдаги кўпгина колхозлар бу йил янги ерларга чигит экиб, ана шу ерлардан ҳам мўл ҳосил етиштирилишига эришаётирлар.

Шуни алоҳида кўрсатиб ўтишни зарур деб топамизки, ҳали областьдаги бирқанча колхозларда шу вақтгача ҳам мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилишига эришилмаган. Бирқанча колхозларда кейинги кунларда ғўза парвариши сезиларли даражада сусайтириб юборилган. Ана шундай колхозларда давлат пахта тайёрлаш планининг бажарилиши хавф остида қолган. Чиноз районидаги «XIX партс'езд», Октябрь районидаги Сталин номли, Ўртасарой районидаги Охунбобоев номли, Юқоричирчиқ районидаги «Париж коммунаси», Верхне-волинск районидаги Свердлов номли, Гулистон районидаги Хрушчев номли, Ўртачирчиқ районидаги Каганович номли колхозларда августнинг биринчи кунларидан бошлабоқ ғўза парвариши ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу колхозларда июль ойида қўлга киритилган муваффақиятлар мустаҳкамланмай, етиштирилган ҳосилдан бир қисмининг тўкилиб кетишига йўл қўйилаётир. Суғориш ўз вақтида ўтказилмаётганлиги ва сувдан кейин чопиқ ҳамда культивация қилинмаётганлиги сабабли гул ва шоналар тўкилиб кетаётир.

Чиноз, Сирдар'ё, Оққўрғон, Ўртасарой районларида август ойи учун белгиланган графиклар мутлақо бажарилмаётир. Бу районларда кейинги беш кунликда ғўзани парвариш қилиш графиги 35—65 процент ўртасида бажарилган, холос.

Мирзачўл районидаги 2-нчи МТС (директори ўртоқ Ткачев) зонадаги колхозларга культивация қилиш, суғориш юзасидан август ойи учун график бермаган. Тракторларнинг иши ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Кейинги 10 кунликда 49 трактордан МТСнинг айби блан 20 таси бекор турган. Бундай аҳволни Ўртасарой районидаги 2-нчи МТС хизмат қилаётган колхозларда ҳам кўриш мумкин. Бекобод районидаги 1-нчи, Ховос районидаги 2-нчи МТСларда ҳам трактор паркидан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаётир.

Биз ўзаро текшириш вақтида айрим колхоз раҳбарларининг кўзбўямачилик қилаётганликларини ва район раҳбарларини «ишимиз яхши, ҳосилимиз мўл» деб алдаётганликларини аниқладик. Айрим пайтларда область қишлоқ хўжалик бошқармаси тўплаётган ма'лумотлар колхозлардаги ма'лумотлардан кескин фарқ қилиб қолади. Масалан, ана шундай ма'лумотларнинг бирида Мирзачўл районидаги Жданов номли колхозда 5 августгача барча майдондаги ғўза чеканка қилиб бўлинди, деб ма'лумот берилган. Ваҳоланки, колхознинг 4-нчи бригадасида 30 гектар ердаги ғўза чеканка қилинмай қолдирилган. Бундай фактларни шу райондаги ва бошқа районлардаги колхозларда ҳам учратиш мумкин.

Оққўрғон районидаги «Ленинобод», Гулистон районидаги Фрунзе номли колхозларда ҳам қилинмаган ишлар тўғрисида «бажарилди» деган нотўғри сводкалар берилаётир.

Дала ишлари сур'атининг пасайтириб юборилиши агротехника қоидаларининг кўпол равишда бузилишига олиб келаётир. МТСларнинг давлат агрономлари ва колхозларнинг агрономлари ҳосил тўплашнинг ҳозирги қизғин кунларида ғўза парваришини қандай ўткзиш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар. Улар ишнинг юқори сифатли бўлишига эришмаётирлар. Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхознинг 5-нчи бригадасида ғўза 20—22 сантиметр кенгликда, 3—4 сантиметр чуқурликда культивация қилинаётир, холос. Универсалчи ўртоқ Исоқов ишнинг юқори сифатли бўлишига етарли аҳамият бермайди. У сон орқасидан қувиб «кўп норма бажариш учун» деган мақсадда ғўзаларни жуда саёз культивация қилмоқда. Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхознинг 9, 10, 20-нчи бригадаларида ҳам ғўзалар ана шундай сифатсиз ишланаётир. Айрим колхозларда ғўза культивацияси даврида экинни кесиб ва синдириб кетиш ҳолларини кўрдик. Сирдар'ё районидаги илғор ҳисобланган «Ҳақиқат» колхозининг 9-нчи бригадасида 70 метр жойда 9 туп ғўзанинг нобуд қилинганлиги аниқланди.

Колхозларда суғориш агротехникасининг бузилаётганлиги ачинарли бир ҳолдир. Ба'зибир колхозларда ер шароити тўла ҳисобга олинмай сув қўйилаётганлиги учун, айрим пайкаллардаги ғўза ҳаддан ташқари кўп сув ичмоқда, ба'зи пайкалдаги ғўза эса сувдан қолиб ҳосилини тўкиб юбормоқда. Ана шундай фактни Мирзачўл районидаги Ленин номли, Юқоричирчиқ районидаги «III Интернационал» колхозларида аниқлаб чиқдик.

Шунингдек, айрим колхозларда сув нормасига э'тибор қилинмаётир. Ба'зи пайкаллардаги ғўза кўллатиб юборилмоқда, айрим пайтларда эса сув қўйилмаётганлиги учун ер қуриб кетаётир. Бундай фактларни Мирзачўл, Сирдар'ё ва Октябрь районларидаги ба'зи колхозларда учратилди.

Кўпгина карталардаги ғўзалар узоқ муддат давомида суғорилмаётганлиги учун уларнинг шона ва гуллари нобуд бўлмоқда. Октябрь районидаги Сталин номли колхознинг 3-нчи бригадасида 20 гектар ердаги ғўза анча вақтдан бери суғорилмай қолгани сабабли июль ойида олган ҳосилини ташлаб юборган. Ана шу бригаданинг ўз вақтида сув ичмаган ғўзаларида 2—3 тадан кўсак қолган, холос.

Бундай ҳолни Чиноз районидаги Хрушчев номли, Будённий номли, Ўртачирчиқ районидаги Каганович номли, Ховос районидаги Молотов номли колхозларнинг айрим бригадаларида кўрдик ва ғўзани дарҳол суғориш керак эканлигини айтдик. Шунингдек, биз бу колхозларда культивация блан суғориш ва чопиқ ўртасида кескин узилиш бўлаётганлигини аниқлаб бу камчиликларни тузатиш ҳақида маслаҳатлар бердик.

Тошкент область колхозларида ғўзани чеканка қилиш кечиктириб юборилмоқда. Илғор ҳисобланган Янгийўл районида ҳам шу вақтгача чеканка қилиш тамомланмаган. Чеканка кўпгина колхозларда жуда сифатсиз ўтказилган, ён шохлари чеканка қилинмаган, ба'зибир колхозларда чеканка қилиниши зарур бўлган нуқта кўп олиб ташланаётганлиги учун ҳарбир туп ғўзада 2—3 тадан шона нобуд бўлаётир.

Шуни алоҳида кўрсатиб ўтиш кераккки, область колхозларида қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш ишлари қониқарсиз уюштирилган. Далаларга тушаётган ўргимчаккана ўз вақтида қириб ташланмаётир.

Ғўза парваришининг кейинги вақтда сусайтириб юборилишига меҳнатни ташкил қилиш қониқарсиз аҳволда эканлиги катта сабаб бўлмоқда. Янгийўл ва Октябрь районларидаги бир қатор колхозларда иш куни тўғри ҳисобга олинмаётир. Ба'зи колхозларда иш вақти жуда кечикиб бошланади, колхозчилар ва механизаторлар учун дала шийпонларида иссиқ овқат қилиб берилмаётир ва улар ўртасида оммавий-тушунтириш ишлари жуда бўшаштириб юборилган.

Ўтган йилдаги тажрибалар август ойида ғўза парваришини бўшаштирмасдан, пахта йиғим-теримига ҳам қизғин тайёргарлик кўриш ишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Шунга қарамай, кўпгина колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари йиғим-теримга тайёргарлик кўриш ишларини мутлақо унутиб қўйганлар. Биз бўлган кўпгина колхозларда сушилкалар қуриш ва борларини ремонт қилиш, транспорт воситаларини тахт қилиб қўйиш, кўча ва кўприкларни созлаш, қоп-қанорлар тайёрлашга шу вақтгача киришилмаган.

Шунингдек, колхоз ва МТСларда пахта териш машиналарини мавсумга тайёрлаш ишлари ҳам қониқарсиз аҳволда. Пахтаси машина блан терилиши керак бўлган далаларда ғўзанинг ўт босиб ётганлигини кўриб биз таажжубландик, бундай далалардаги ғўза парвариш қилинмай қўйилган.

Бекобод районидаги 1-нчи, Мирзачўл районидаги 2-нчи ва бошқа бирқанча МТСларда пахта териш машиналарини ремонт қилиш графиги сра бажарилмаётир. Бу МТСларнинг раҳбарлари колхоз саройларида ётган пахта териш машиналарини шу вақтга қадар МТСга келтирмаганлар.

Ғўзанинг баргини сун'ий равишда тўкишга ҳам қониқарсиз раҳбарлик қилинмоқда. Шу мақсад учун ишлатилиши керак бўлган заҳарли моддалар ташиб олинмаган.

Биз Тошкент область пахтакорларига қуйидагиларни маслаҳат берамиз:

— Барча майдонларда ғўза парваришини 1 сентябрьгача, ғўзаси ўсишдан қолган айрим пайкалларда эса ғўза парваришини 10—15 сентябрьгача давом эттириш;

— Ғўзани чеканка қилишни тез кунда тамомлаш ва чеканка даврида ён шохларини ҳам чеканка қилиш;

— Ғўзани қондириб суғоришга алоҳида э'тибор бериш, ғўзани чанқатиб қўйиш ёки уни кўллатиб суғоришга йўл қўймаслик керак. Ғўзани кечаю-кундуз суғоришга эришиш лозим. Бунга эришмоқ учун ҳарбир сменада 1 гектардан ортиқ ерни суғормаслик зарур.

— Зовур ва коллекторларни тозалашга тезда киришиш ва бу ишни муваффақиятли ўтказиб, пахтанинг очилишини тезлатиш лозим.

— Йиғим-терим ишларини муваффақиятли бажариш учун пахта териш машиналарини ўз вақтида ва сифатли ремонт қилиб қўйиш ҳозирги кундаги муҳим вазифалардан биридир. Биз пахтаси машина блан териладиган участкаларни қайтадан кўриб чиқиш лозим деб ҳисоблаймиз.

— Пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишларини 1 сентябрьдан кечикмай тамомлаш, сушилкалар қуриш ва борларини ремонт қилиш, транспорт воситаларини тартибга келтириб қўйиш, кўча ва кўприкларни созлаш йиғим-терим ишларининг муваффақиятли ўтказилишида ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Биз, Тошкент область пахтакорлари ва механизаторларининг олинган мажбуриятни шараф блан бажаришларига ишонамиз. Улар мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб бериш тўғрисидаги мажбуриятларини тўла адо этиб, республикамизнинг 30 йиллик юбилейини муносиб кутиб оладилар!

Андижон область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг а'золари:

С. НИКИТИН — Андижон область партия комитетининг секретари, ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари. В. АШУРОВ, Х. НАСРИДДИНОВ, Ш. АКБАРОВ, Х. СИРОЖИДДИНОВ, Г. КАМОЛОВ, — ўзаро текшириш бригадасининг а'золари.

Совет Армияси томонидан Руминиянинг озод қилинганлигига 10 йил тўлиши шарафига

БУХАРЕСТ, 13 август. (ТАСС). Совет Армияси томонидан мамлакатнинг озод қилинганлигига 10 йил тўлиши шарафига бағишланиб бугун Руминияда маданият декадаси бошланади. Декада вақтида бўладиган концертларда румин композиторларининг шу улуғ кун шарафига ёзган янги асарлари ижро этилади. Бадиий виставкалар, китоб бозорлари очилади, ёзувчиларнинг китобхонлар блан учрашувлари ўтказилади. Шаҳарларда ва қишлоқларда совет ва румин кинофильмларининг фестивальлари, сайиллар, ёшларнинг карнаваллари ташкил қилинади.

Халқ вакилларининг Бутунхитой мажлисини чақиришга тайёргарлик кўрилмоқда

ПЕКИН, 13 август (ТАСС). Халқ вакилларининг Бутунхитой мажлиси чақириладиган муддат яқинлашмоқда. Ҳозир мамлакатда вилоятлар ва катта шаҳарлар халқ вакилларининг мажлислари ўтказилмоқда, бу мажлисларда Хитой Халқ Республикасининг олий ҳокимият органига депутатлар сайланмоқда.

Бугун «Женьминьжибао» газетаси Цзянсу, Юньнань ва Шанси вилоятларида, шунингдек Дальний ва Харбин шаҳарларида халқ вакилларининг мажлислари бўлиб ўтганлиги тўғрисидаги хабарларни босиб чиқарди.

Юньнань вилояти халқ вакиллари мажлисининг биринчи сессияси ишларида 392 депутат қатнашган, шулардан 161 киши шу вилоятда яшовчи турли халқларнинг вакилларидир. Халқ ҳокимияти йиллари ичида Юньнаньда 427 та миллий автоном район ташкил қилинди, бу районлар маҳаллий аҳоли турмушининг моддий ва маданий савиясини оширишда катта роль ўйнади, шунингдек майда миллатлардан кадрлар тайёрланди. Юньнань халқ вакилларининг мажлиси халқ вакилларининг Бутунхитой мажлисига 45 депутат сайлади, булардан 27 киши яо, и, халқларининг, тибетлиларнинг ва бошқа халқларнинг вакилларидир.

Цзянсу вилоятидан ҳамда Нанкин ва Уси шаҳарларидан халқ вакилларининг Бутунхитой мажлисига сайланган 76 депутат орасида отоқли давлат ва жамоат арбоблари: Чжань Бэнь-тянь, Ху Цзяму, Хуан Янь-пэй, Лю Дао-шэн ва бошқалар бор. Халқ вакилларининг Бутунхитой мажлисига Шаньси вилоятидан ва Тайюань шаҳридан 24 депутат, шу жумладан меҳнат қаҳрамонлари Ли Шунь-да, Цуй Яо-ли, Ма Лю-хай сайланди.

Осло муниципалитети делегацияси а'золарининг Совет Иттифоқига қилган сафарлари тўғрисида айтганлари

ОСЛО, 13 август. (ТАСС). Осло муниципалитетининг шаҳар бургомистри Булль бошчилигида СССРга борган делегацияси кеча Ослога қайтиб келди. Делегация а'золарининг бу сафардан олган таассуротлари тўғрисида айтган гапларини ҳамма газеталар босиб чиқардилар.

Бургомистр Булль, бизнинг бу сафаримиз ғоят диққатга сазовар сафар бўлди, деб айтди. Бургомистр ўрин босари Странгер «Фрихетен» газетасининг ходими блан суҳбатда, делегация а'золари Осло муниципалитетида қиладиган ўз ишлари учун жуда кўп қимматли тажрибаларга эга бўлдилар, деб та'кидлади.

Делегация а'золаридан бири бўлган Бостад, мен Совет Иттифоқига биринчи марта борганимдан бери ўтган 25 йил ичида СССРда кишини ҳайратда қолдирадиган ўзгаришлар бўлипти, деб айтди. У ердаги ҳамма нарса, деди у, бениҳоя катта прогресс бўлганлигидан далолат беради.

«Арбейдербладет» газетасининг ёзишича, делегациянинг ҳамма а'золари газета мухбири блан қилган суҳбатларида қилган сафарларидан, ўзларининг самимият блан кутиб олинганликларидан ва Москва ҳамда Ленинградда ўзлари кўрган нарсаларнинг ҳаммасидан қойил бўлганликларини айтганлар

ВЕНГРИЯДА ВАТАНПАРВАРЛИК ХАЛҚ ФРОНТИ ТУЗИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИЛМОҚДА

БУДАПЕШТ, 13 август. (ТАСС). Бугун газеталар Венгрия телеграф агентлигининг мамлакатдаги сиёсий партиялар, жамоат ташкилотлари, маданий, диний ва илмий ташкилотлар вакилларининг кенгаши бўлиб ўтганлиги тўғрисидаги хабарини босиб чиқардилар. Кенгашда халқ демократияси вазифаларини амалга ошириш манфаатларини кўзлаб, ҳозирги Венгрия мустақиллик халқ фронтига қараганда янада кенгроқ негизларга асосланган янги халқ фронти ташкил қилиш тўғрисида қарор қабул қилинган. Кенгаш қатнашчилари маслаҳатлашиб, бу тузиладиган фронтга «Ватанпарварлик халқ фронти» деб ном беришга қарор қилганлар.

Кенгаш қатнашчилари тайёргарлик комиссияси сайлаганлар. Бу комиссия ватанпарварлик халқ фронтининг программа ва устав проектини ишлаб чиқади ҳамда шу йил октябрь ойида ватанпарварлик халқ фронтининг с'ездини чиқариш учун тайёргарлик кўради.

ПХЕНЬЯН БИНОКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ СОҲАСИДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 13 август. (ТАСС). Корея озод қилинган кунни Пхеньян бинокорлари меҳнат соҳасида янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар. Корея Марказий телеграф агентлиги Пхеньянни тиклаш ва реконструкция қилиш комиссиясининг қарорини э'лон қилди. Қарорда бундай дейилади:

Пойтахт меҳнаткашларининг ватанпарварлик блан фидокорона меҳнат қилишлари туфайли шаҳарни тиклаш ва қуриш соҳасидаги бирқанча вазифалар муваффақиятли бажарилди. Ким Ир Сен номидаги майдон, И. В. Сталин номидаги проспект ва халқ армияси номидаги кўча, Мао Цзе-дун номидаги майдон, Моранбонда катта стадион, Моранбон театри қурилди. Бирқанча катта бинолар, шу жумладан шаҳар марказида иккита ма'мурий бино белгиланган муддатлардан олдин қурилмоқда. Халқаро гостиница қурилишида сиртқи ишлар битай деб қолди, политехника институти, ҳалок бўлган ватанпарварларнинг болалари учун қурилаётган мактаб ва бошқа кўпқаватли бинолар муваффақият блан қурилмоқда. Бирқанча олий ўқув юртларининг, техникумларнинг ва ўрта мактабларнинг бинолари, шу жумладан Ким Ир Сен номидаги университет биноси тикланди ёки янгидан қурилди. Халқ мактабларига қарашли 20 бинони қайтадан тиклаш ишлари битказилди.

Пхеньянни тиклаш ва реконструкция қилиш комиссияси шаҳар бинокорларини Пхеньянни тиклаш планларини муддатидан олдин бажариш учун бошланган ҳаракатни авж олдиришга чақиради.

Шаҳардаги бирқанча муҳим об'ектлар қурилишининг тугалланганлигига бағишланиб 12 августда Пхеньянда митинг ўтказилди. Митингда маршал Ким Ир Сен, Кин Ду Бон, Пак Ден Ай ҳамда меҳнат партиясининг ва Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукуматининг бошқа раҳбарлари, СССР, Хитой Халқ Республикаси, халқ демократияси мамлакатлари элчихоналари ва миссияларининг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

ГОЛЛАНДИЯ — ИНДОНЕЗИЯ ИТТИФОҚИ ТУГАТИЛДИ

ГААГА, 12 август. (ТАСС). Голландия — Индонезия Иттифоқини тугатиш тўғрисидаги битим тексти э'лон қилинди.

Ма'лумки, Голландия — Индонезия иттифоқи 1949 йилнинг охирида Гаагадаги «думалоқ стол конференцияси» деб аталган конференцияда Америка империалистларининг қаттиқ таз'йиқи остида Индонезия блан Голландия ўртасида тузилган эди. Ўша давр мамлакат территорияси Голландия қўшинлари Индонезия республикасига 1948 йил декабрь ойида қуролли ҳужум қилганликлари натижасида Галландия томонидан оккупация қилиниб турган давр эди.

Шу иттифоқ шартларига кўра, Индонезияда Голландиянинг жуда кўп мустамлакачилик имтиёзлари сақланиб қолган ва мамлакатнинг суверенитетига катта шикаст етказилган эди. Шу иттифоқ шартларига кўра ,Голландияга Индонезия ҳукуматининг ташқи сиёсати устидан контрольлик қилиб туриш, Индонезия территориясида ўз қуролли кучларини ва ҳарбий базаларини сақлаш ҳуқуқи берилган эди, Голландия Индонезия ҳукуматининг ички сиёсий тадбирларига аралашмоқ учун кенг имкониятлар олган эди. Индонезиядаги Голландия мустамлака ма'муриятининг 4,3 миллиард гульдендан иборат жуда катта миқдордаги қарзини Индонезия ўз зиммасига олган эди. Голландия мулкдорлари Индонезия экономикаси устидан ҳақиқатда ўз контрольликларини сақлаб қолиб, жуда катта имтиёзлар олган эдилар.

Индонезия халқининг кенг доиралари Голландия — Индонезия Иттифоқини тугатишни кўп вақтдан бери талаб қилиб келмоқда эдилар. Голландия Индонезиядаги жуда кучли халқ ҳаракати таз'йиқи остида музокаралар бошлашга мажбур бўлган эди, бу музокаралар Гаагада шу йил 1 июльдан 10 августгача давом қилди ва натижада Голландия — Индонезия иттифоқини тугатиш тўғрисидаги битимни имзолаш блан тамом бўлди.

Голландия—Индонезия иттифоқининг тугатилиши Шарқи — Жанубий Осиёдаги мустамлакачилик системасига катта зарба бўлиб тушди. Индонезия жамоатчилиги Гаага музокараларининг натижалари тўғрисидаги хабарни катта мамнуният блан кутиб олди.

Шу блан бир вақтда, Гаагадаги музокаралар Ғарбий Ириан (Ғарбий Янги Гвинея) тўғрисидаги муҳим масалани ҳал қилиб бермади. Индонезия жамоатчилигининг кенг доиралари ҳозир Голландия ма'мурияти қўл остида бўлган Ғарбий Ирианни Индонезияга қайтариб беришни қат'ий талаб қилмоқда. Броқ Голландия Ғарбий Ириан масаласини Гаагадаги музокараларда муҳокама қилишдан бутунлай бош тортди. Голландиянинг бундай йўл тутиши АҚШнинг Шарқи — Жанубий Осиёдаги кирдикорлари блан маҳкам боғлиқдир. Ма'лумки, АҚШнинг Ғарбий Ирианда катта иқтисодий манфаатлари бор ва, четэл матбуотининг хабарларига қараганда, бу территорияни ўз ҳарбий базасига айлантириш ниятидадир.

«Де телеграф» газетасининг хабар беришига қараганда, Гаагадаги музокараларда Индонезия делегациясининг раҳбари бўлган Индонезия ташқи ишлар министри Сунарьо кеча матбуот конференциясида сўзлаб, Индонезия Ғарбий Ирианни қайтариб олишга ҳаракат қилади ва бу масалани Бирлашган Миллатлар Ташкилотида кўтариб чиқиши мумкин, деб айтган.

Цейлон ташқи ишлар министрлигининг баёноти

ЛОНДОН, 13 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Коломбодан хабар беришича, Цейлон ташқи ишлар министрлигининг бугун чиқарган баёнотида, Шарқи-Жанубий Осиёнинг ҳарбий гуруҳини (СЕАТОни) тузиш масаласи юзасидан сентябрь ойининг бошида Қўшма Штатлар томонидан Филиппинда чақириладиган конференцияда Цейлон иштирок қилмайди дейилади.

АМЕРИКА РЕАКЦИЯСИ ҲАДДАН ОШМОҚДА

ВАШИНГТОН, 13 август. (ТАСС). Америка сенати АҚШ Коммунистик партиясини тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Компартияни тақиқлаш тўғрисидаги таклиф «қўпоручилик ишлари устидан контрольлик тўғрисидаги қонун»ни янада кенгайтириш мақсадида уни қайтадан кўриб чиқиш тўғрисидаги қонун проектига қўшимча сифатида киритилган эди.

Сенатнинг бу қарори кучга кириши учун, у вакиллар палатаси томонидан қабул қилиниши ва президент томонидан имзоланиши лозим.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Ўзбекистон VIII спартакиадасида

Тошкентнинг барча спорт базаларида спартакиада қатнашчилари ўз областьларининг спорт шарафи учун курашдилар.

Кичик группаларда волейбол мусобақаси бўйича сўнгги ўйинлар бўлди. Бухоро областининг эркаклар командаси 3:1 ҳисоби блан Қорақалпоғистон волейболчилари устидан ғалаба қозонди ва ўзи иштирок этаётган кичик группалар ўртасида биринчи ўринга эга бўлди. Иккинчи кичик группада ғолиб чиққан Бухоро волейболчилари энди Тошкент спортчилари блан финал учрашуви ўтказадилар.

Бухоро область хотин-қиз волейболчилари ҳам катта муваффақиятга эришдилар. Улар ўйналган бешта ўйиннинг ҳаммасида ҳам ғолиб чиқдилар. Энди, улар республиканинг кучли командаси тариқасида ўз кичик группаларида ғалабага эришган Тошкент волейболчилари блан учрашадилар.

Республика шахсий команда биринчилиги учун классик кураш бўйича мусобақалар тамом бўлди. Бунда 159 жуфт полвон курашга тушди. 1954 йилда республика чемпиони унвонини ўз вазнлари бўйича тошкентлилардан М. Мўминов, Г. Сандлер, ака-ука Р. ва К. Аблаевлар, Ю. Зеленин, Г. Крапивин, В. Неклюков ва Бухоро областининг вакили К. Тошевлар олди. Тошкент командаси курашчилари беш кунлик мусобақа якунида 7 очко йиғишга муваффақ бўлдилар ва умумкоманда биринчилигида биринчи ўринни эгалладилар. Иккинчи ўринни Бухоро область курашчилари ва учинчи ўринни эса Андижон полвонлари олдилар.

М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғининг ёзги театр саҳнасида бокс бўйича кейинги бешта финал учрашуви бўлиб ўтди. Энг енгил вазнда тошкентли боксчи Кирилов хоразмли Ботиров устидан ғалаба қозонди ва биринчи ўринни эгаллади. Ўзбекистон ССР терма командасининг а'зоси Ш. Зокиров Ченцов блан бўлган финал учрашувда ғолиб чиқди ва энг енгил вазнда республика чемпиони бўлиб қолди. Ярименгил вазнли Васильев финал учрашувда Тошкент область вакили Андреевни енгиб, республика чемпиони номини олди. Республиканинг енгил вазнли боксчиларидан Ортенберг ва Хуснутдиновлар Ўзбекистон чемпиони номини олиш учун қаттиқ курашдилар, кураш Хуснитдиновнинг фойдасига ҳал бўлди. Иккинчи ярим ўрта вазнда боксчи Мисюра ўз маҳоратини намойиш қилди. Умумкоманда синовида биринчиликни Тошкент боксчилари, иккинчи ўринни Фарғона область командаси ва учинчи ўринни Хоразм боксчилари олдилар.

Кураш мусобақаси тамом бўлай деб қолди. Минглаб тамошабинлар ўзбек полвонларининг қаттиқ курашини зўр қизиқиш блан тамоша қилмоқдалар. Хоразм полвонлари самарқандлилар блан курашиб, бирон марта ҳам йиқилмадилар. Натижа 8:0 бўлди. Сурхондар'ё ва Қашқадар'ё область полвонларининг кураши 4:4 ҳисоби блан дуранг бўлди. Наманган область команда курашчилари 5:3 ҳисоби блан Тошкент область полвонлари устидан ғалаба қозондилар.

Тошкент шаҳар футболчилари яна битта ғалабага эришдилар. Улар 6:0 ҳисоби блан Хоразм командаси устидан ғолиб чиқдилар. Қашқадар'ё область футболчилари Тошкент области командасининг ҳужумига етарли қаршилик кўрсатаолмай, 1:9 ҳисоби блан катта мағлубиятга учрадилар. Наманган область футболчилари биринчи ғалабага муяссар бўлдилар. Улар 2:1 ҳисоби блан Сурхондар'ё футболчиларини ютдилар. Андижон ва Бухоро области командалари ўртасидаги ўйин қаттиқ кураш блан ўтди. Бухоролилар дарвозасига киритилган битта тўп ўйин тақдирини ҳал қилди. Учрашув 1:0 ҳисоби блан Андижон область командаси фойдасига ҳал бўлди.

Спартакиада давом этмоқда.

ТОШКЕНТ ОФИЦЕРЛАР УЙИ КОМАНДАСИ РЕСПУБЛИКА КУБОГИНИ ОЛДИ

Ўзбекистон ССР кубоги учун ўтказилган футбол мусобақалари тугади. Бу мусобақада республикамизнинг ўнларча командаси қатнашди. Сўнгги учрашувлар область мусобақаларида ғолиб чиққан командалар ўртасида бўлди. Бу учрашувларда қатнашган командалар республика кубогини олиш учун қаттиқ курашдилар.

13 августда сўнгги финал мусобақаси ўтказилди. Тошкент офицерлар уйи командаси бу учрашувгача биронта ҳам командага ютқазмади ва Ўзбекистон ССР кубогини олди. «Динамо» стадионида армия футболчиларига тантанали равишда республика кубоги топширилди. Команда ўйинчилари биринчи даражали диплом блан мукофотландилар.

Бугун «Динамо» стадионида республика кубогини олган Тошкент офицерлар уйи командаси блан мастерлар группасида ўйнаётган Тошкент «Спартак» командаси ўртасида СССР кубоги учун футбол мусобақаси бўлади.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Ҳамза номли театрнинг ёзги биноси) — 15/VIII да **Тоҳир ва Зуҳра**, 16/VIII да **Муқимий.**

ҚИШҚИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (кундуз), НАВОИЙ номли (кеч соат 8 гача), «ИСКРА» (кеч соат 9 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 4 дан кеч 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 10 гача) «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги бадиий фильм-концерт **Қувноқ юлдузлар.**

НАВОИЙ номли — кеч соат 8 ва 10 да **Бой ила хизматчи** (рус тилида).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 10 да **Волга-Волга.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 10 да **Айбсиз айбдорлар.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК», ТЕЛЬМАН номли, КИРОВ номли — **Қувноқ юлдузлар.**

«9-НЧИ МАЙ» — **Мардлик мактаби.**

ПУШКИН номли — **Парм ибодатхонаси.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Мардлар майдони,** кечқуруз янги ҳужжатли фильм **Биринчи баҳор.**

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
21 августда
1954/55 ЙИЛ ҚИШЛИК МАВСУМИ ОЧИЛАДИ

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МАЖБУРИЙ ФАРМОИИШИ

1954 йил 21 июль № 1 Тошкент шаҳри

Дайди итларга қарши кураш чоралари тўғрисида

Тошкент областининг шаҳар ва районларида дайди итларга қарши курашиш мақсадида, **Тошкент область Советининг ижроия комитети қарор қилади:**

1. Тошкент области доирасида (ҳарбий қисмлар ва МВД органларидан бошқа) айрим гражданларга, корхона, колхоз ва совхозларга шунингдек бошқа ташкилотларга қарашли ҳамма итлар, ёш ва зотларидан қат'ий назар 1954 йил 15 августдан 15 сентябрьгача муддатда ветеринария кўригидан ва рўйхатдан ўтказилсин. Шу блан бир вақтда, текширишдан ўтган итлар учун уларнинг эгаларига номер белгилари ва ветеринария-саниатрия карточкалари берилади.

Номер белгилари ва санитария карточкалари учун ит эгасидан беш сўм миқдорида ҳақ олинади. Касал итлар рўйхат қилинмайди. Улар йўқотиб ташланиши лозим.

Бундан кейин итлар ҳар йилда бир марта ветеринария кўригидан ва рўйхатдан ўтказилиб, номер белгилари ва санитария карточкалари берилсин.

2. Ит эгаларига қуйидаги мажбуриятлар юкланади.

а) ҳовлида итлар фақат калта занжирга боғлаб асралсин, кўчага олиб чиққанда калта занжирга боғлаб, оғзига тўр тутилсин, бўйнига эса номер белгиси тақилсин;

б) кишиларни ва ҳайвонларни ит қопган тақдирда, итни район ветеринария шифохонасига олиб бориб кўрсатиш лозим: биринчи марта — кишини қопган куннинг ўзида, иккинчи марта — 15 кундан кейин. Шу блан бирга, бундай ит ҳовлидан ташқарига олиб чиқилмасин;

3. Ётоқхоналарда, корхона, мактаб, даволаш муассасалари доирасида ҳамда жамоат жойларида (парк, боғ ва бошқаларда) ит ва мушуклар асраш тақиқлансин.

4. Управдомлар, бино комендантларига итларнинг ветеринария шифохоналарида рўйхатдан ўтказилишини кузатиб туриш мажбурияти юклансин. Рўйхат қилинмаган ва қаровсиз итлар шаҳарда ва шаҳар типидаги посёлкаларда коммунал хўжалик органлари томонидан, қишлоқ жойларида эса «Заготживсирьё» конторалари томонидан ушлаб олинади ва йўқотиб ташланади

5. Кўча, майдон, ҳовли ва бошқа жойларда оғзига тўр тутилмаган ҳолда ва занжирсиз юрган ҳамма итлар (зоти, ёши, тайини ва кимга қарашли бўлишидан қат'ий назар) дайди ит деб ҳисобланади ва йўқотиб ташланиши лозим.

6. Ушбу мажбурий фармойишни бажармаслик ёки уни бузишда айбдор бўлган кишилар ма'мурий тартибда 100 сўмгача штраф тўлайдилар ёки бир ойгача муддат блан аҳлоқ тузатиш-меҳнат ишларига тортиладилар.

7. Бу мажбурий фармойишнинг бажарилишини кузатиш милиция органлари ва ветеринария назоратига юклансин.

Ушбу мажбурий фармойиш э'лон қилинган кундан бошлаб 10 кундан кейин кучга киради ва Тошкент области доирасида жорий этилади.

Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари
В. РОМАНОВСКИЙ.

Тошкент область Совети ижроия комитетининг секретари вазифасини бажарувчи
Ф. ТРУБИН.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р00591 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № 1415.